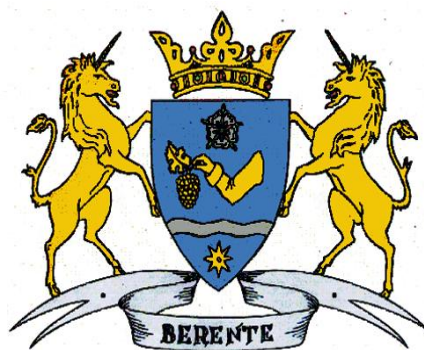

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Berente Község Önkormányzata

2013. július 1.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	56
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	75
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	83
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	93
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	99
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	100
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	102
1. A HEP IT részletei	102
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	102
A beavatkozások megvalósítói.....	103
Jövőképünk	104
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	105
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	116
3. Megvalósítás	122
A megvalósítás előkészítése.....	122
A megvalósítás folyamata.....	123
Monitoring és visszacsatolás.....	125
Nyilvánosság.....	125
Érvényesülés, módosítás	129
4. Elfogadás módja és dátuma.....	130

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Berente Község Önkormányzatának a célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a gyerekek, a nők, a fogyatékkal élő és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein.

Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját.

A program tartalmazza a helyzetelemzéseket és az erre épülő cél- és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a Berente községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőség minden ember számára érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Berente Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település az Északi- Középhegységben, Miskolctól 15 km-re északra Kazincbarcika mellett található. A települést 1322-ben említik először. Eleinte a Bors, majd az Ákos nemzetség birtoka; tőlük Károly Róbert kobozta el.

A 19.-20. századtól kezdve bányásztelepülés, majd 1921-ben megindult a vegyipar fejlődése is a térségben, mikor Kandó Kálmán megalapította az Imperial petrokémiai alapon működő szénleparlót.

A második világháborút követő iparosítás hatására a térség még inkább fejlődésnek indult. 1949-ben megépült a Borsodi Vegyi Kombinát (BVK). 1954-ben Berentét az ekkor várossá alakuló Kazincbarcikához csatolták. A privatizáció óta a BorsodChem Rt. működik a területén.

A rendszerváltást követően az egykori falu területén élők egyre inkább úgy érezték, hiába áll részben itt a város bevételeinek nagy részét hozó BorsodChem Rt., Közép-Európa legnagyobb vegyipari üzeme, ők csak kismértékben részesülnek a javakból. Hosszas viták és egy 1997-es népszavazás eredményeképpen 1999-ben Berente Kazincbarcikáról leválva az ország egyik leggazdagabb községévé alakult a nagyüzemtől származó bevételeknek köszönhetően.

Berente község jelentős iparterületen fekszik. Bevételeinek legnagyobb részét az adók teszik ki. A vegyi üzem árnyékában az emberek és a község próbálnak nem azzal törődni, amit a

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

veszélyes üzemek jelenthetnek, hanem a szépet és a jót kihozni a faluból. Az Önkormányzat segítségével visszatérnek a mezőgazdasághoz és állattartáshoz.

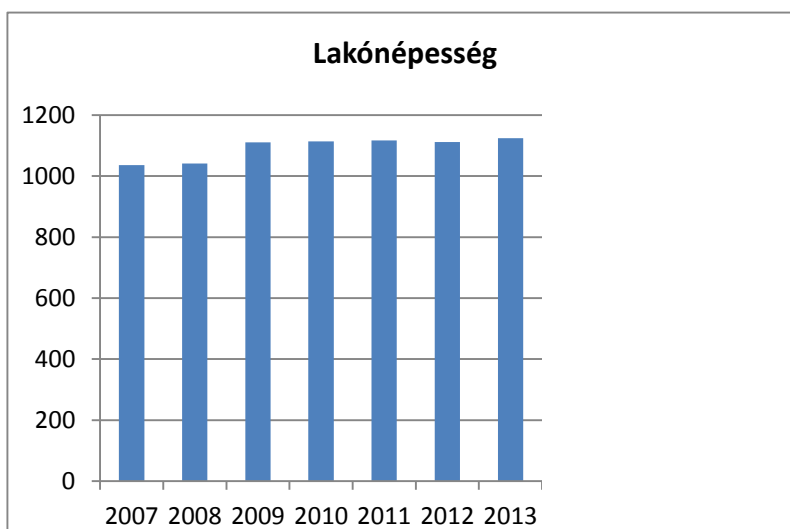
Demográfiai jellemzők

A község lakosságszám adatai alapján elmondhatjuk, hogy a lakosságszáma folyamatos, lassú növekedése látható. Ez főleg a beköltözések nagyobb számának tudható be, mivel nálunk is a tendencia, hogy kevesebb gyermek születik, mint ahányan meghalnak. A község az ország egyik leggazdagabb települése, amely önmagában is vonzza az ide költözőket.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1036	
2008	1041	100%
2009	1110	107%
2010	1114	100%
2011	1117	100%
2012	1112	100%
2013	1124	101%

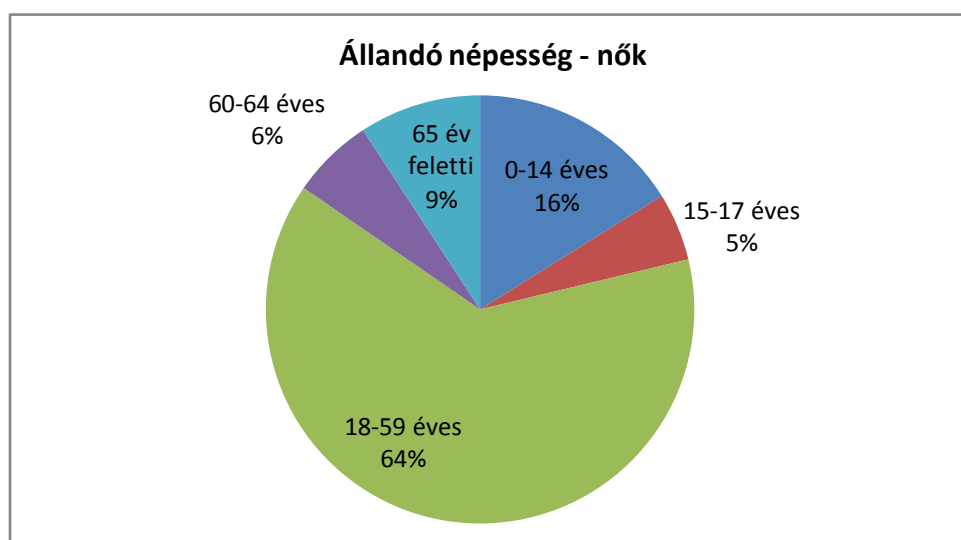
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

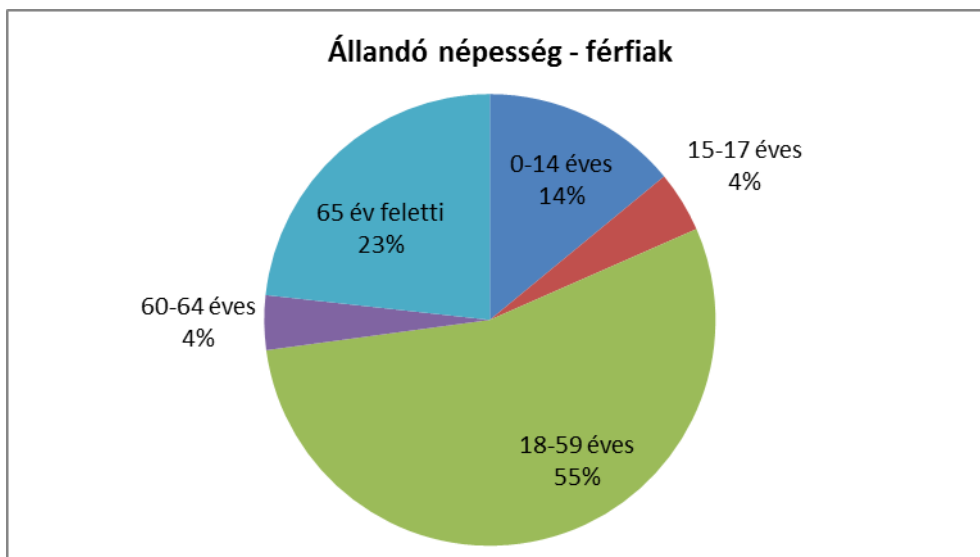

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	653	553	1206	54%	46%
0-2 évesek			25		
0-14 éves	91	90	181	50%	50%
15-17 éves	29	28	57	51%	49%
18-59 éves	358	349	707	51%	49%
60-64 éves	35	25	60	58%	42%
65 év feletti	52	149	201	26%	74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

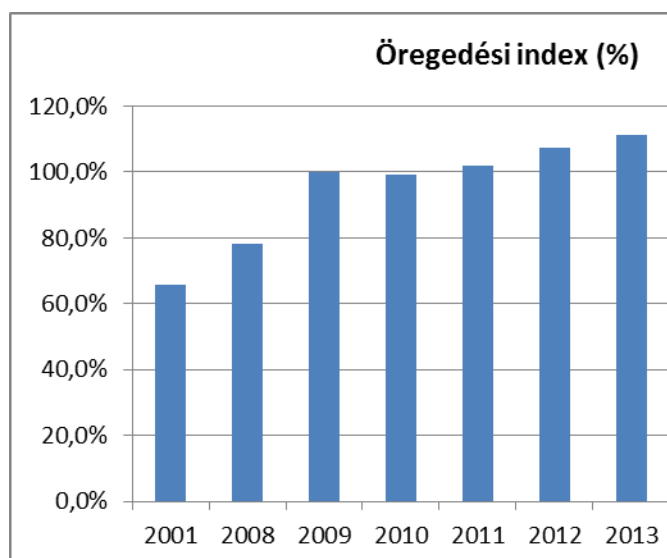

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	151	229	65,9%
2008	157	201	78,1%
2009	205	205	100,0%
2010	201	203	99,0%
2011	202	198	102,0%
2012	203	189	107,4%
2013	201	181	111,0%

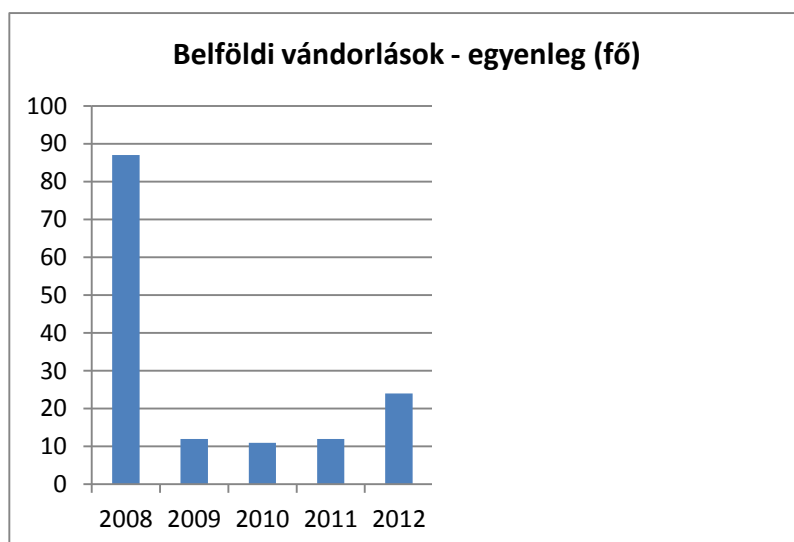
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	132	45	87
2009	42	30	12
2010	61	50	11
2011	42	30	12
2012	60	36	24

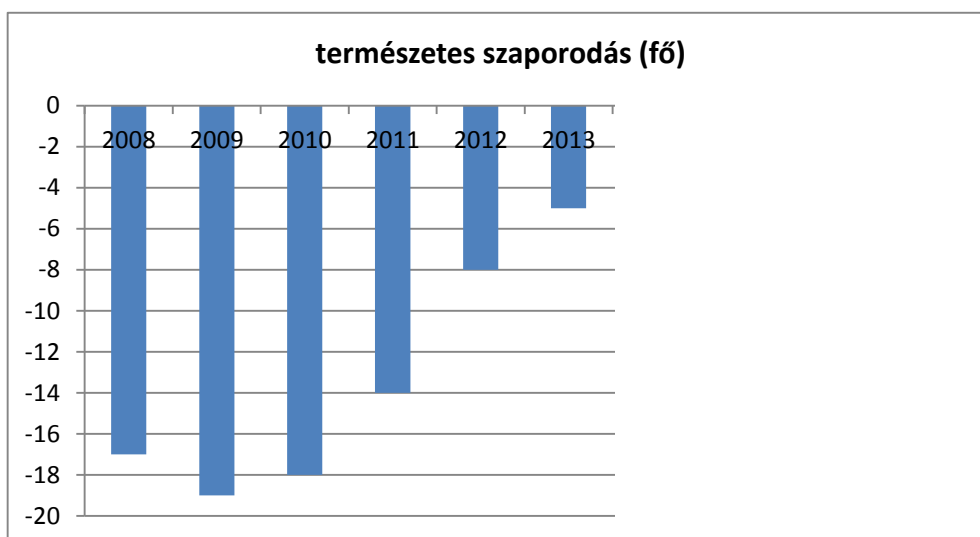
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	12	29	-17
2009	11	30	-19
2010	8	26	-18
2011	12	26	-14
2012	6	14	-8
2013	5	10	-5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Célunk, hogy a község legyen otthona valamennyi törvénytisztelő állampolgárnak, anyagi helyzetétől, társadalmi körülményeitől függetlenül. Találják meg itt biztonságos és színvonalas otthonukat, valamint az egészségügy, az oktatás, a kultúra területén felmerülő igényeik kielégítésének lehetőségeit.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az Önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra, - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányosan helyzetű csoportokra irányulna, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;

- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására.

A hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

A jelen kor felnőttjeinek fontos küldetése a környezet megóvása, a hagyományok ápolása és a gyermek jóra való nevelése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

„Berente település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvénye

Az Alaptörvény XV. cikk (1-5) bekezdései szerint:

(1) „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”

(2) „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

(3) „A nők és férfiak egyenjogúak.”

(4) „Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedéssel segíti.”

(5) „Magyarország külön intézkedéssel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek:

- Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2013 (II.15.), 27/2012. (XI.30.), 25/2012. (X.26.), 20/2012. (VII.4.), 18/2012. (V.31.), 12/2012. (IV.12.), 6/2012. (II.13.), 4/2012. (I.30.) és 35/2011. (XII.19.) önkormányzati rendelettel módosított **6/2011. (III.24.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény végrehajtásáról**: meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások formáit, igénybevételük rendjét és az intézményi térítési díj megállapítását, a kedvezményeket.
- Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2012. (X.26.) önkormányzati rendelete a tiltott, kirívóan közösségellenes magatartásokról, valamint a tiltott, kirívóan közösségellenes magatartások elkövetőivel szembeni pénzbírságok kiszabásának szabályairól
- Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2012. (X.26.) önkormányzati rendelete a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokról: meghatározza az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi támogatások- és személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáit, szervezetét, a gyermekvédelmi ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.
- Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2011. (III.24.) önkormányzati rendelete a közművelődésről: a hagyományok ápolása, helyi

közösségek támogatása, a közösségi művelődéshez megfelelő környezet és infrastruktúra biztosítása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Berente Község rendelkezik Költségvetési Koncepcióval, Gazdasági Programmal, Településfejlesztési Koncepcióval.

Gazdasági program 2011-2014. évekre: A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, mezőgazdasági beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

Berente Község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési koncepciója: A koncepció rendelkezik a szociális és gyermekjóléti rendszerről, valamint az oktatás bekezdésben kapcsolódik az esélyegyenlőségi programhoz.

Közoktatási Intézményi Esélyegyenlőségi Terve 21/2009. (I.29.) Önkorm. rendelet alapján: Az intézkedési Terv célja, hogy biztosítsa a Berentei Közintézményekben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépéseket, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Berente község a Kazincbarcikai Járáshoz, és a Kazincbarcika és Térsége Többcélú Önkormányzati Társuláshoz tartozik. A térségben lévő települések problémái igen különbözőek, azonban a célcsoportok mindegyik helyiségben megtalálhatók, ezért a gondjaik kezelésére fel kell készülni minden település vezetésének. Mivel a városok, községek fejlettsége, anyagi lehetősége főleg ebben a térségben különböző ezért nincs összehangolt esélyegyenlőségi stratégia, mindenhol a helyi sajátosságoknak megfelelően szeretnék a célcsoportok szükségleteit kielégíteni.

A Társulás a gyermekjóléti szolgáltatással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással és a hajléktalanná váló emberek elhelyezéséhez kapcsolódó feladatokat látja el Berentén.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012.(VI.5.) EMMI rendelet I. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, melynek szolgáltatásai az interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2011. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területenként eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2012. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A 2011. évi népszámlálás adatainak a feldolgozása Központi Statisztikai Hivatal részéről még nem történt meg, ezért ezen adatokat még nem tudtuk felhasználni.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi intézmények:

- Berentei Általános Iskola
- Szent Borbála Idősek Otthona
- az Önkormányzat által foglalkoztatott adósságkezelő és családgondozó szakember.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira - a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012, www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a

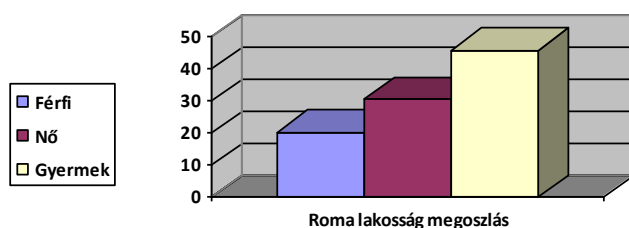
gyermeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012.)

A roma nemzetiség Magyarország legnagyobb etnikai csoportja. A csökkenő nem-roma népességgel szemben létszámuk nő, és a demográfiai előrejelzések szerint a következő 50 évben népességen kívüli arányuk a jelenlegi 5%-ról 11%-ra emelkedik. A roma népesség iskolázottsági színvonala a különböző pozitív intézkedések ellenére is rendkívül alacsony. Képzetségi szintjük az utóbbi években ugyan jelentősen emelkedett, de a többségi társadalomtól való elmaradásuk nem mérséklődött. Munkaerő piaci szempontból a párgazdasági átalakulás egyik legnagyobb vesztese a roma lakosság.

Önkormányzati adatok alapján 2013. évben a roma lakosság nem és kor szerint megoszlását a következő diagram mutatja:

Forrás: Önkormányzati adatok

A roma háztartások többségében több generáció, vagy család lakik együtt. Az önkormányzat által működtetett településgondnokság 76 fő start munkást foglalkoztat, melynek min. 50 %-a roma, így a településen a romák foglalkoztatása jó irányt mutat.

Az aktív korúak ellátásában* 2012. december 31. napján 83 fő részesült.

**Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:*

„(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.....

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.”

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek* száma 2012. október 1. napján 8 fő volt.

**A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint: „hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”*

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Tankönyvellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók ingyen kapnak tankönyvet.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Szembetűnő, hogy a roma lakosság körében nagyon magas a gyermekek aránya, míg ez az arány a település összlakosságán belül kevésbé mondható el. A tapasztalatok szerint a roma gyermekek identitás tudata gyenge, nagy része nem ismeri a roma kultúrát, hagyományokat.

A roma háztartások többségében több család, generáció él együtt.

A roma emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motiváltsági problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

A Berentén élő hátrányos helyzetű emberek és családok megsegítésére a településen egy nemzetiségi önkormányzat létezik.

Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzata

Célja a kulturális autonómia megvalósítása, a hagyományörzéshez, a kulturális értékek átörökítéséhez, az identitás ápolásához kapcsolódó feladatok végzése.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

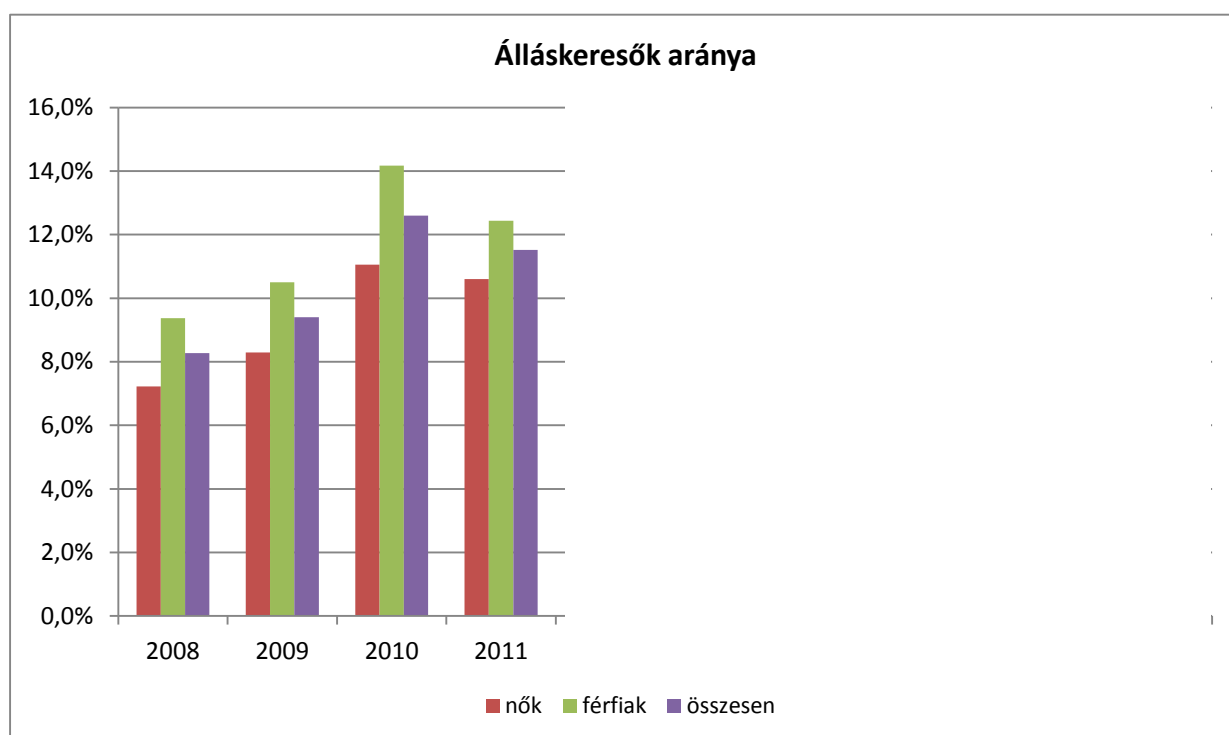
A lakónépesség növekedésével nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma is. A bevándorlás főleg a településen adott rendkívüli szociális juttatásoknak köszönhető, mert ilyen mértékben nem nő a munkahelyek száma.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)	nyilvántartott álláskeresők száma (fő)
----	------------------------------------	--

	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	374	363	737	27	7,2%	34	9,4%	61	8,3%
2009	374	381	755	31	8,3%	40	10,5%	71	9,4%
2010	389	381	770	43	11,1%	54	14,2%	97	12,6%
2011	396	394	790	42	10,6%	49	12,4%	91	11,5%
2012	413	411	824		0,0%		0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

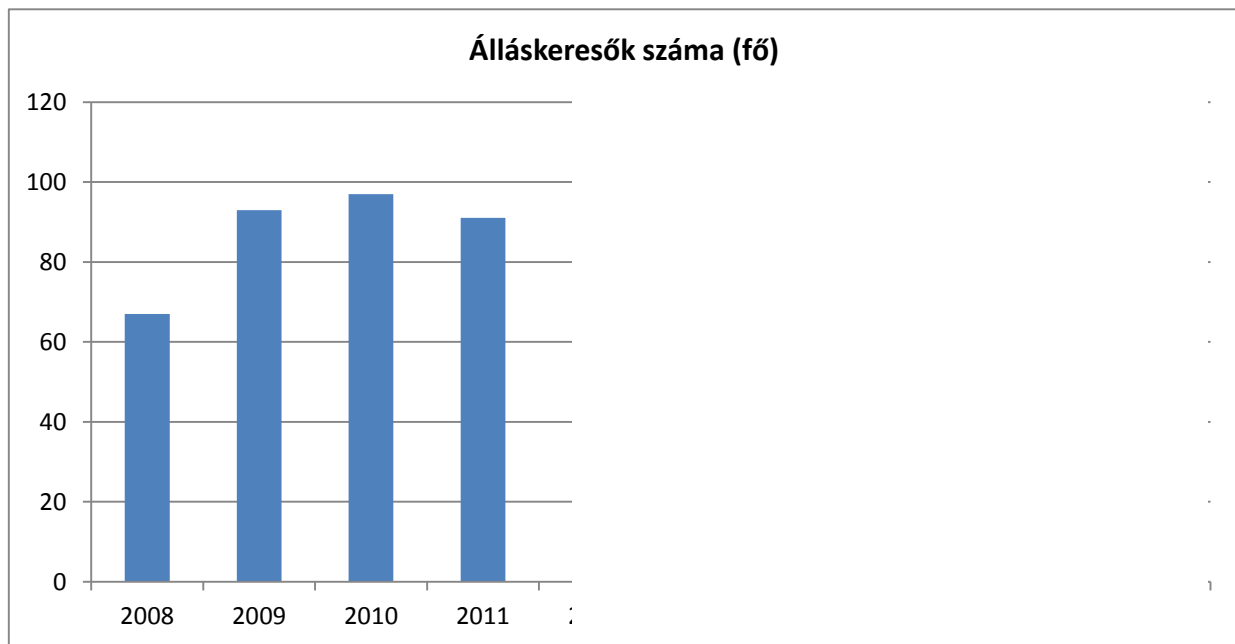

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma	összesen	67	93	97	91
	fő	67	93	97	91
20 éves és fiatalabb	fő	4	3	7	3
	%	6,0%	3,2%	7,2%	3,3%
21-25 év	fő	12	12	13	19
	%	17,9%	12,9%	13,4%	20,9%

26-30 év	fő	11	14	13	12
	%	16,4%	15,1%	13,4%	13,2%
31-35 év	fő	6	12	11	12
	%	9,0%	12,9%	11,3%	13,2%
36-40 év	fő	11	16	16	15
	%	16,4%	17,2%	16,5%	16,5%
41-45 év	fő	3	8	11	8
	%	4,5%	8,6%	11,3%	8,8%
46-50 év	fő	8	13	10	8
	%	11,9%	14,0%	10,3%	8,8%
51-55 év	fő	8	11	10	10
	%	11,9%	11,8%	10,3%	11,0%
56-60 év	fő	4	4	6	3
	%	6,0%	4,3%	6,2%	3,3%
61 év felett	fő	0	0	0	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%

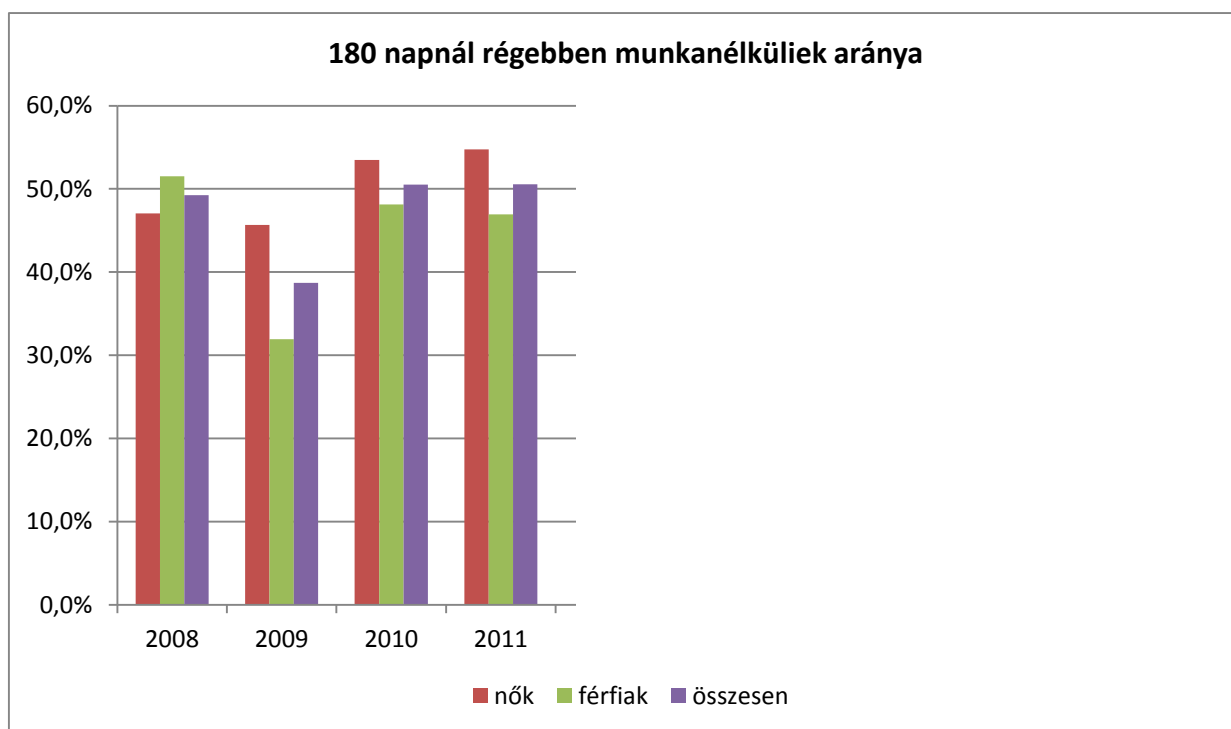
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	34	33	67	16	17	33	47,1%	51,5%	49,3%
2009	46	47	93	21	15	36	45,7%	31,9%	38,7%
2010	43	54	97	23	26	49	53,5%	48,1%	50,5%
2011	42	49	91	23	23	46	54,8%	46,9%	50,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

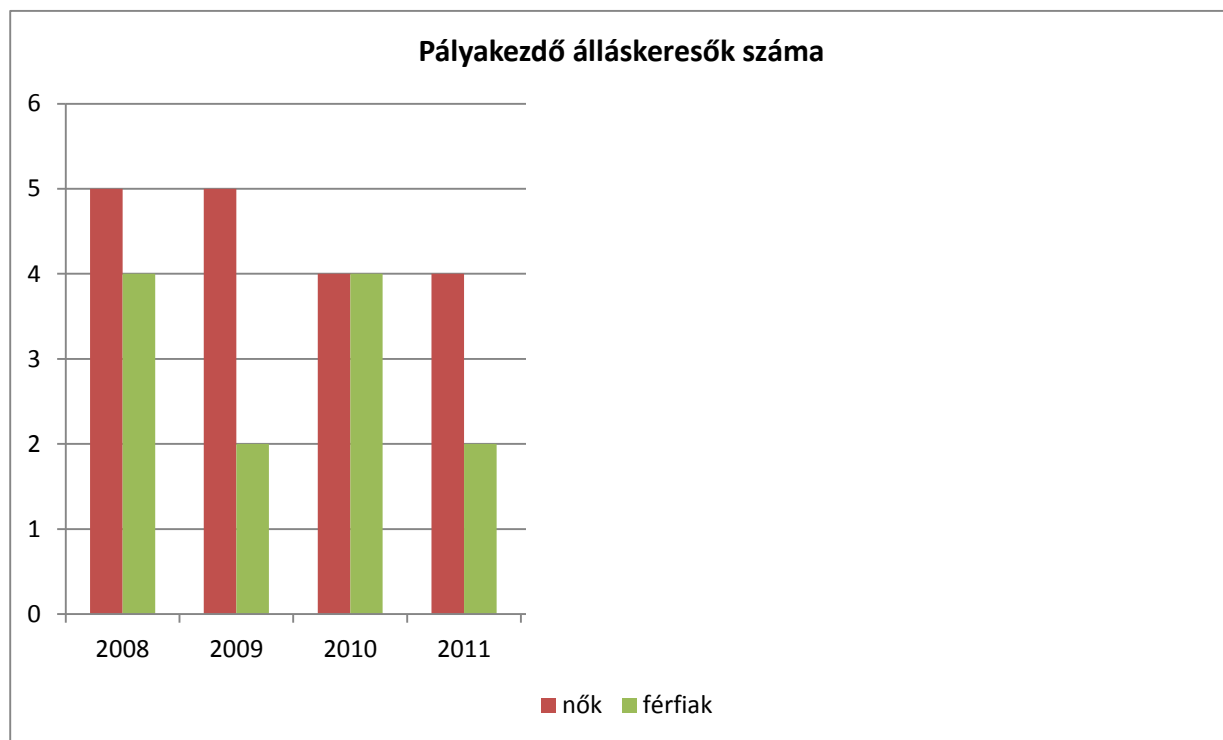

A nyilvántartott munkanélküliek számának lassú és kisarányú növekedésével, növekvő tendenciát mutat a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma, köszönhető ez pl. a Start-munkaprogramnak és a közfoglalkoztatásnak.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	88	91	179	5	5,7%	4	4,4%	9	5,0%
2009	93	90	183	5	5,4%	2	2,2%	7	3,8%
2010	99	95	194	4	4,0%	4	4,2%	8	4,1%
2011	104	103	207	4	3,8%	2	1,9%	6	2,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott munkanélküliekhez képest a pályakezdő álláskeresők aránya nem túl magas, számuk és arányuk folyamatosan csökken. Lehetséges okként a főiskolát végzettek elvándorlását tekintjük. Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaerő piaci tekintetben átlagon alul marad, melynek következtében a fiatalok inkább a Dunántúli megyékben és esetlegesen külföldön próbálnak munkahelyet találni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A településen a 15 év feletti lakosság számának növekedésével csökken azoknak a száma, akik a 8 általánost nem végezték el, köszönhető ez annak is pl., hogy a településen rendszerben fogadták el az iskolai tanulmányok támogatását (támogatás az általános, középfokú, felsőfokú oktatásban részt vevőknek), valamint az itt tanuló diákok számos segítséget kapnak (ingyenes étkezés, ingyenes tankönyv és füzetcsomag)

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma		
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen	nő	férfi

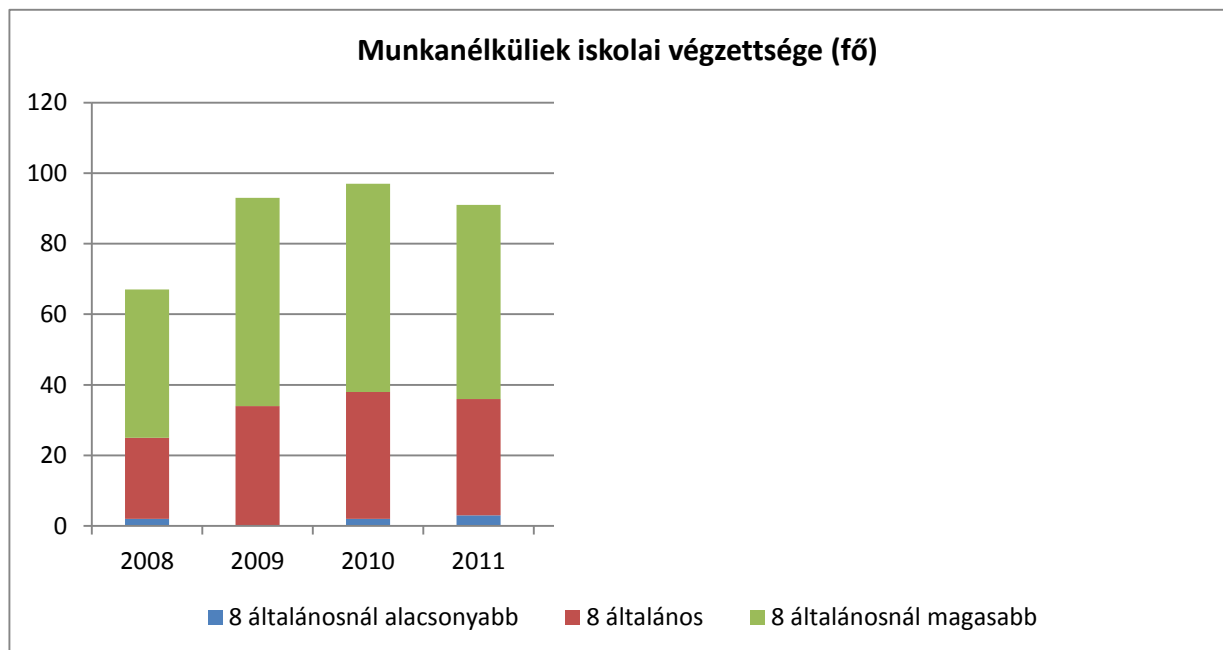
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	859	460	399	749	381	368	110	12,8%	79	17,2%	31	7,8%
2011	993	547	446	898	490	408	95	9,6%	57	10,4%	38	8,5%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	67	2	3,0%	23	34,3%	42	62,7%
2009	93	0	0,0%	34	36,6%	59	63,4%
2010	97	2	2,1%	36	37,1%	59	60,8%
2011	91	3	3,3%	33	36,3%	55	60,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A lakosság iskolázottságát tekintve csak a 2001. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre. Az általános iskolát végzettek száma növekedett, míg csökkent az általános iskolát el nem végzettek száma. Az álláskeresők között magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya, melyből kitűnik, hogy aki megteheti gyermekét felsőoktatási intézménybe küldi.

3.2.7. számú táblázat – Felnőttoktatásban részt vevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	Na	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	Na	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	Na	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	Na	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!	Na	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

Településünkön nem készült felmérés azokról, akik felnőttoktatásban vesznek részt.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Berente Község Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő)

A munkanélküliek száma csökkentésének egyik lehetséges formája, hogy az önkormányzat a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőséget maximálisan kihasználja, és a közfoglalkoztatásban alkalmazhatók számát növeli.

Településünkön a közfoglalkoztatásban részt vevők száma növekszik. Az aktív korú lakosság mintegy 6%-át tudja az önkormányzat e foglalkoztatási formában alkalmazni.

Közfoglalkoztatásban Berente Község Önkormányzatánál 2013. évben 78 fő vesz részt, melyből 76 fő a Star-munkaprogram keretében, 2 fő pedig rövid időtartamú hagyományos közfoglalkoztatásban került alkalmazásra. Közfoglalkoztatottak a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek közül, illetve a regisztrált álláskereső köréből lettek alkalmazva.

A Start-munkaprogram 2013. március 1. napjával vette kezdetét, amelyben 76 fő 2013. december 31. napjáig van a foglalkoztatás vége. A belvízvédelmi programban résztvevő

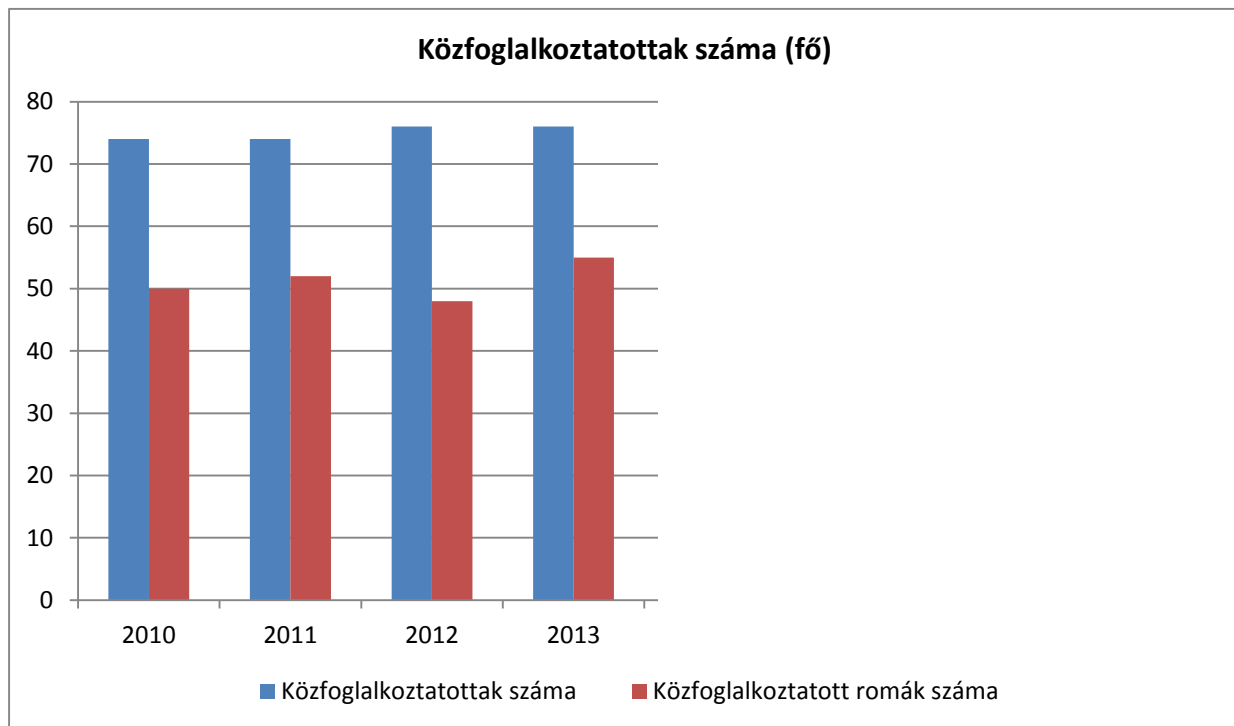
munkavállalók Berente község illetékességi területén található vízelvezető árkok takarítását, rendbetételét végzik. A mezőgazdaságban alkalmazott 36 főből 10 fő a növénytermesztésben, 10 fő a mangalica-tenyésztésben, 16 fő pedig a szarvasmarhatartásban vesz részt. A növénytermesztésben a termőföld előkészítését, növények ültetését, gondozását és betakarítását végzi. A növénytermesztésben megtermelt alapanyagok felhasználása az Önkormányzati Működtetésű Szent Borbála Idősek Otthona Konyháján történik, ezzel is segítve annak munkáját. 10 fő értékteremtő foglalkoztatásban vesz részt, 16 fő pedig az erdőművelésben tevékenykedik.

A rövid idejű közfoglalkoztatásban 2 fő 2013. július 1. napjától 2014. február 28. napjáig kerül foglalkoztatásra, akik közül 1 fő a Berentei Általános Művelődési Központ munkáját segíti, 1 fő pedig a Szent Borbála Idősek Otthonában végez munkát.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	74	6%	50	26%
2011	74	6%	52	27%
2012	76	6%	48	24%
2013	76	6%	55	26%

Forrás: Önkormányzat adatai

Településünkön a közfoglalkoztatásban részt vevők száma növekszik. Többnyire szakképesítést nem igénylő, kiegészítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is. Az önkormányzat valamennyi intézményénél alkalmaz közfoglalkoztatottakat.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A megyeszékhely településünkről tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető, mert községünk mellett halad el a 26. sz. főközlekedési út. A távolsági buszok átlagosan 30 percenként közlekednek, míg vonatpár kb. 8 érinti a települést. Berentének a megyeszékhelyhez mért közelsége – 15 km – a lakosságszám alakulását jelentős mértékben nem befolyásolja.

A község lakóinak jelentős száma a közeli vegyigyár, a BorsodChem Zrt.-nél, és annak leányvállalatainál dolgozik.

A helyi Településgondnokság 42 állandós és 76 közfoglalkoztatott főt, a Berentei Szent Borbála Idősek Otthona 57 főt, a Polgármesteri Hivatal 16 főt, a Általános Művelődési Központ 26 főt foglalkoztat.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

<i>év</i>	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátó helyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	69	15	9	na.		655831e Ft	0	0
2009	64	15	9	na.		433077e Ft	0	0
2010	69	16	7	na.		319757e Ft	0	0
2011	63	16	6	na.		426589e Ft	0	0
2012	37	3	6	na.		435547e Ft	0	0

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusz al	vonat járatok átlagos száma munkanapo kon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpá r úton való megköze líthetősé g	átlagos utazási idő kerékp áron
Legközelebbi centrum	10 perc	20	20 perc	8	15	van	10
Megyeszékhely	30 perc	63	40 perc	8	30	nincs	nincs
Főváros	2 óra	5	3 óra 30 perc	8	2 óra 30 perc	nincs	nincs

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A BAZ. Megyei Kormányhivatal Kazincbarcika Munkaügyi Kirendeltsége segítségével a Berentei Település gondnokság szervezésében nyári munkaprogram indult Berentén. A programban több turnusban vettek részt a diákok. A programban részt vevő diákok mind a növénytermesztés, mind az állattenyésztés területén elhelyezésre kerültek, valamint az Önkormányzati fenntartású összes intézményben. Egyetemen tanuló diákok nyári gyakorlati helyét tudják a település intézményei biztosítani.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Kazincbarcikai Járási Munkaügyi Központ koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. A legtöbb képzés

valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanyszerelő, CNC forgácsoló, stb. – irányul. Ugyanakkor a képzések között találunk nyelvi képzést, 7-8. osztály felzárkóztató képzést is.

A Berentei Településgondnokság szervezésében növénytermesztő, állattenyésztő, kisgépkészítő tanfolyamokat indítottak az elhelyezkedés elősegítésére. A községen kihelyezett nyelvi tanfolyamok ÁROP támogatások keretében indult, melyen belül 12 fő 90%-os tandíj befizetésével vehette igénybe a tanfolyamot.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	van	<i>nyelvtanfolyam, mezőgazdasági gépkészítő, növénytermesztő, állattenyésztő</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	van	<i>Munkaügyi Központ által kínált aktuális programok</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	nincs	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	nincs	
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	van	<i>nyári diákmunka, gyakorlati hely biztosítása</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudjuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak

ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben. Helyi felmérés szerint az Önkormányzati fenntartású intézményekben kb. 10 fő roma nemzetiségű munkavállaló dolgozik a Start-program és állandó munkahelyek keretein belül.

Roma származású emberek dolgoznak az alábbi helyeken:

- Szent Borbála Idősek Otthona
- Berentei Település gondnokság

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nincs tudomásunk foglalkozási diszkriminációról.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

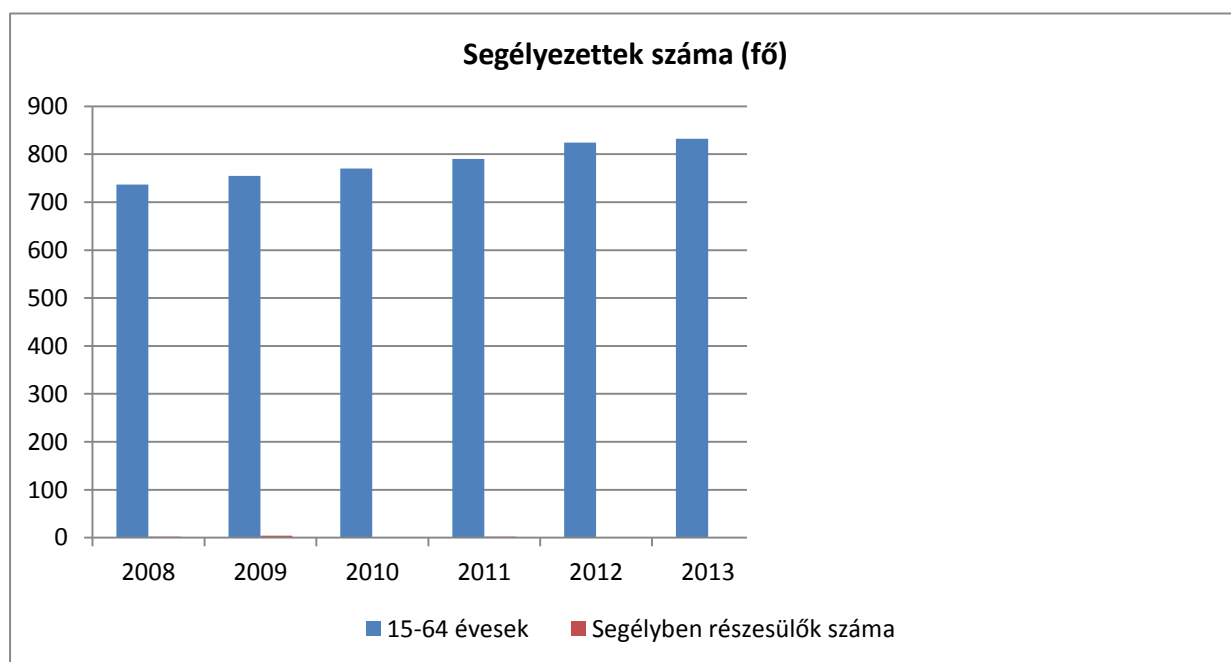
E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	737	2	0,3%
2009	755	4	0,5%
2010	770	1	0,1%
2011	790	2	0,3%
2012	824	1	0,1%
2013	832	1	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segély a legfeljebb 5 évvel nyugdíj előtt álló álláskeresők szűkebb csoportját érinti. Az álláskeresői segélyben részesülők nem túl nagy száma is csökkent. A szociális és foglalkoztatási rendszer átalakítása, a közfoglalkoztatási és munkaerő piaci programok hatására csökkent a jogosultak száma.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	62	9	14,5%
2009	71	12	16,9%
2010	68	8	11,8%
2011	91	17	18,7%
2012	89	10	11,2%
2013	57	5	8,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

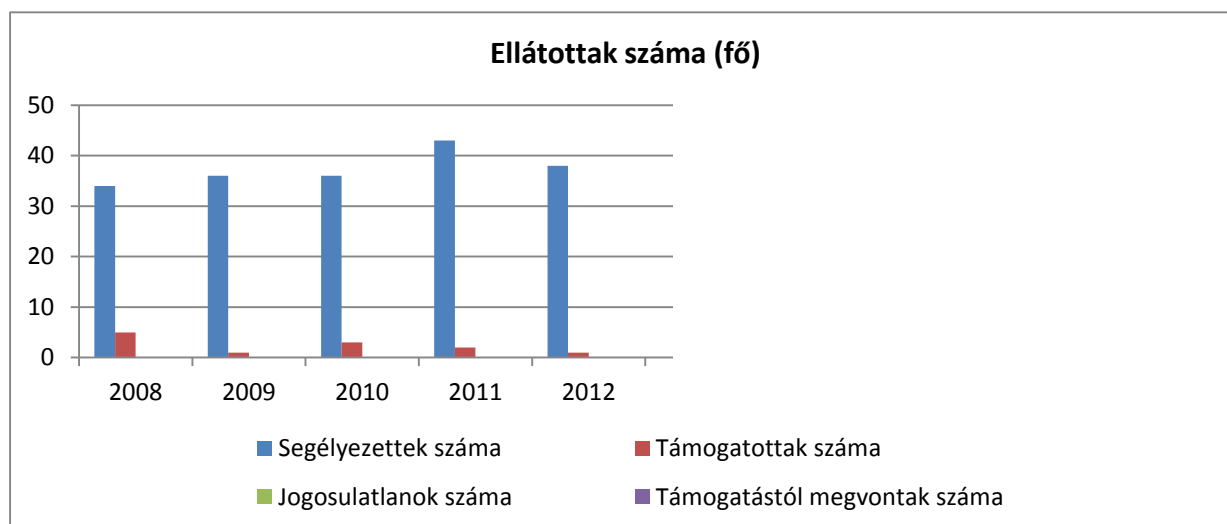

Az álláskeresői járadékra lényegesen nagyobb kör jogosult, mint álláskeresői segélyre. A folyamatok azonban ugyanazok, a közfoglalkoztatási lehetőségeknek köszönhetően folyamatosan csökken.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	34	4,6	5	8,3	NA	0
2009	36	4,8	5	1,1	NA	0
2010	36	4,7	3	3,2	NA	0
2011	43	5,4	2	4,8	NA	0
2012	38	4,6	1	1,1	NA	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a támogatások meghatározó mértékben jelennek meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében. Ahogy az a táblázatból is kitűnik, 2009. óta

azért csökken a támogatottak száma, mert közfoglalkoztatási programokba bevonásra kerültek, ugyanakkor az elsődleges munkaerő piacon a segélyezett körből kikerülő munkát találok száma elenyésző.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskereső támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ftt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

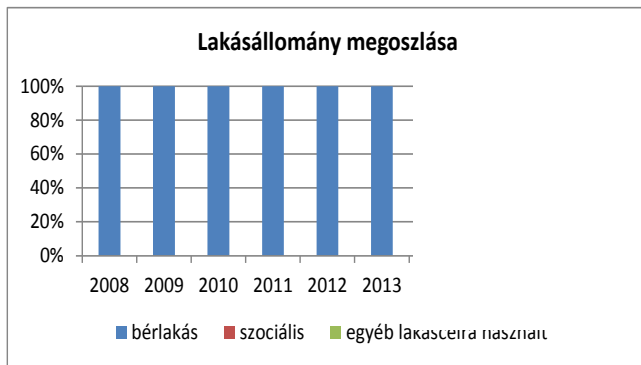
Az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásáról Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Berente Község Önkormányzat tulajdonában álló lakások hasznosításáról szóló 17/2002. (VI.04.) önkormányzati rendelete rendelkezik. E rendelet szerint Szociális helyzet alapján adható bérbe az önkormányzati lakás annak:

- a.) akinek családjában - a vele együtt költöző családtagokat számítva- az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum másfélszeresét, egyedülálló esetében a kétszeresét,
- b.) lakáshelyzetének megoldása más módon nem rendezhető.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	286	0	14	0	0	0	0	0
2009	287	0	16	0	0	0	0	0
2010	287	0	24	0	0	0	0	0
2011	287	0	24	0	0	0	0	0
2012	287	0	24	0	0	0	0	0
2013		0	26	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiq viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Községünkben az Önkormányzat a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához támogatást nyújt. Évek óta az önkormányzat a lakástulajdonosok megsegítésére beruházási támogatást nyújt, melyet a lakás korszerűsítésére, felújítására és lakás vásárlására fordíthatnak.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen 1 fő zártkerti pinceházban él. A lakhatási feltételei egyre javulnak az Önkormányzat segítségével. Az ingatlanig kiépítésre került egy közcsap, valamint az áram a pinceházba bekötésre került. A támogatások segítségével a pinceház a téli és nyári időszakra egyaránt megfelel, valamint a tulajdonos a közfoglalkoztatásban az idei évben 2013. április 1-től 2013. december 31-ig is részt vesz.

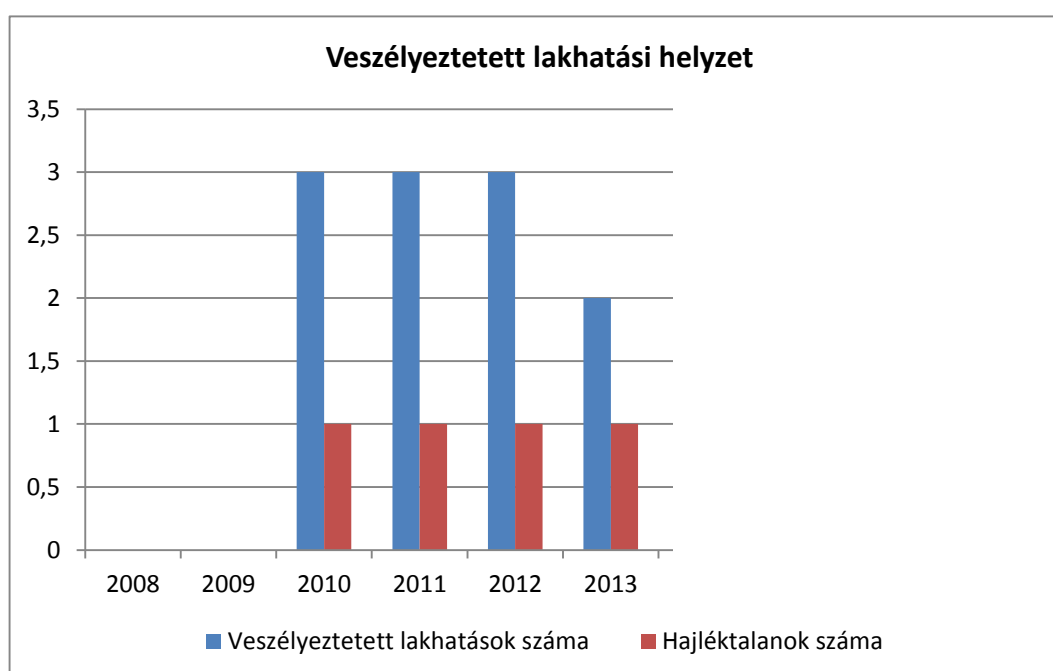
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen 1 fő hajléktalan van. Állandó lakása nincs, hol pinceházban, hol üresen álló házban lakik. Jelenleg a Start-munkaprogramban vesz részt. Számos támogatást kap még az Önkormányzattól.

**3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek,
hajléktalanság**

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	3	1
2011	3	1
2012	3	1
2013	2	1

Forrás: Önkormányzati adatok

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	31	na.
2009	68	na
2010	75	na
2011	121	124

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben évről évre növekszik a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. 2011. évben jelentős növekedés figyelhető meg, mivel a gázár-támogatás megszüntetésre került. Ennek következtében megváltoztak a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételei. A jogalkotó magasabb jövedelemhatárt állapított meg, így többen megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2012-ben 71 250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A támogatás minimum havonta 2500 forint, felső határa nincs, összeget a szociális törvényben foglalt képlet alapján kerül kiszámításra.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az önkormányzathoz benyújtott űrlapon egyetlen közüzemi szolgáltatót kell megjelölni, ahová az önkormányzat utalja a megállapított támogatást: ez lehet, víz-, villany-, vagy gázzámla. A hátralék felhalmozódásának megakadályozását célozza a lakásfenntartási támogatás közvetlenül a szolgáltatóhoz történő utalása.

Javasoljuk, hogy azt a szolgáltatót jelölje meg a kérelmező, ahol az esetleges hátraléka legjobban veszélyezteti a lakhatását. Az űrlaphoz mellékelni kell egy, az érintett közműtől kapott számlát az azonosító adatok miatt. Szükség van a háztartásban élők munkáltatói igazolására a benyújtást megelőző hónap jövedelméről, illetve a rendszeres pénzbeli juttatásokról, például: nyugdíj, árvaellátás, családi pótlék.

Hitelt érdemlően bizonyítani kell a lakás nagyságát, például adásvételi szerződés vagy tulajdoni lap másolatával, végső soron saját bevallással. Lakásfenntartási támogatásként adható még a településen a tűzifa (pályázat útján több család részesült benne a 2013. évben) vagy gáz-díj támogatása.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Településünkön ebben az évben már 16 fő részére töltöttünk ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés bemutatása

Településünkön nincs külterületen levő lakás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön telep, szegregátum nem található.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön telep, szegregátum nem található.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön telep, szegregátum, szegregációra hajlamos rész sem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés stabil, kiépült rendszerben működik, mindenki számára könnyen hozzáférhető.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	1	0
2009	1	1	0

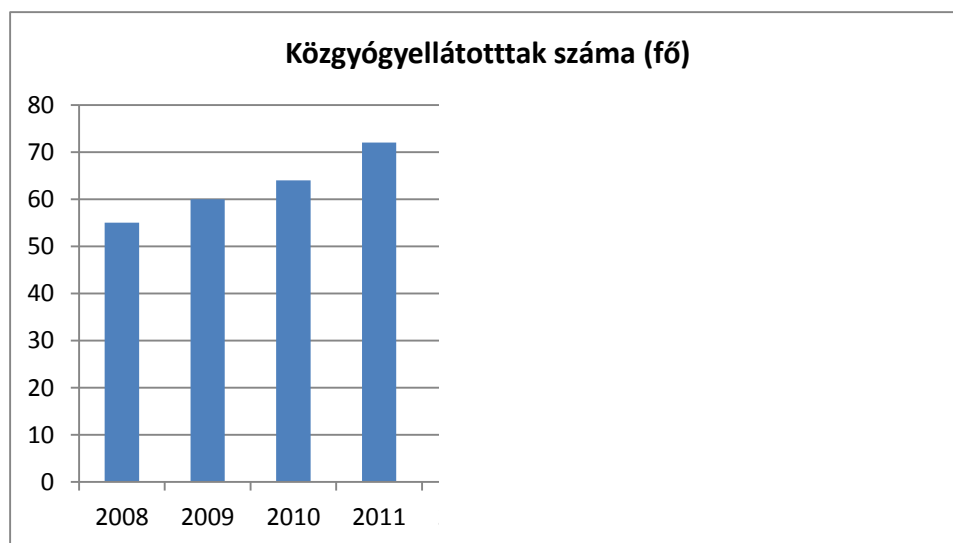
2010	1	1	0
2011	1	1	0
2012	1	1	0
2013	1	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	55
2009	60
2010	64
2011	72

Forrás: TeIR, KSH Tstar

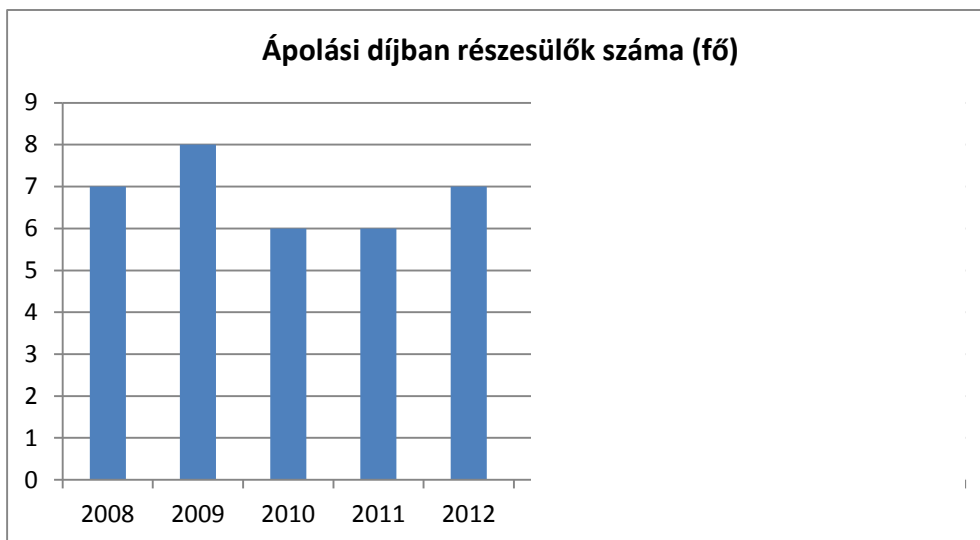

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A 2008-2011. év közötti időszakban folyamatosan növekedett a közgyógyellátásban részesülők száma. A nagyfokú munkanélküliség és az ebből fakadó pénztelenség miatt kialakuló lelki válság kihatással van az egyének egészségi állapotára.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	7
2009	8
2010	6
2011	6
2012	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjra részesülő személyekre jellemző, hogy a munkanélküliek köréből kerülnek ki. Kevésbé jellemző, hogy már meglévő állásaikat hagyják ott azért, hogy hozzátartozóikat ápolni tudják, hanem eleve munkanélküliek és az ápolási díjat, mint egy alternatív jövedelempótló ellátást veszik igénybe. Ha lehetőségük van- vagyis van ápolásra szoruló hozzátartozójuk (a tartós betegség tag definíciója miatt tulajdonképpen mindenkinek van) – munkanélküliként inkább választják a szolgálati időre jogosító ápolási díjat, mint az aktív korúak ellátást, ami pedig célzottan az elhelyezkedni nem tudók számára biztosított rendszeres ellátást. Az előzőekben leírtaknak köszönhetően mutatott növekvő tendenciát az ápolási díjban részesülők száma.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Berente község területén 1 fő háziorvosként és gyermekorvosként látja el a településen élőket. A háziorvos vállalkozási formában működik területi ellátási kötelezettséggel. Az ügyeleti ellátás közeli nagyvárosban, a gyermekügyelet pedig az új egészségügyi rendszer kialakítása után csak a megyeszékhelyen lévő gyermekkorházban érhető el. A fogászati ellátást a legközelebbi város Önkormányzat által megbízott fogorvosa látja el.

A településen lévő Szent Borbála Idősek Otthona számos szakrendelést valósít meg:

- szemészeti szakrendelés (heti 1 alkalommal),
- kardiológiai szakrendelés (heti 1 alkalommal),
- ultrahang (heti 1 alkalommal),
- reumatológiai szakrendelés (heti 1 alkalommal).

Az Idősek Otthonában háziorvosi rendelvényre masszázs, fizioterápiás kezelés, gyógytorna vehető igénybe.

A településen az Idősek Otthona szervezésében évente 1 alkalommal szűrőnapot tartanak. Ennek keretein belül kb. 10 féle (csontsűrűség mérés, tüdőszűrés, nőgyógyászati szűrés, érrendszeri vizsgálat, stb.) szűrővizsgálatra kerülhet sor, valamint egészséghez kapcsolódó előadások, ismertetőik is elhangzanak. Az évek óta megrendezésre kerülő nap nagy segítséget nyújt az idősek és dolgozó emberek részére, akik helyben, hosszas várakozás nélkül vizsgáltathatják ki magukat.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a lakosság számára szűrővizsgálatot a Szent Borbála Idősek Otthona, valamint a védőnő és háziorvos együttműködve szervez és bonyolít le, mint pld. évi többszöri véradás, méhnyakrák- szűrővizsgálat, illetve egészségügyi állapotfelmérés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs, nem releváns.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést a Berente Község Önkormányzata által fenntartott Szent Borbála Idősek Otthona keretében működő konyha látja el. A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette a „A rendszeres étkezést biztosító szervezett élelmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlását”. Az ajánlás rendelkezik többek között:

- a fogalmak meghatározásáról
- a nyersanyag-kiszabati ív vezetéséről
- az étrendtervezés szabályairól
- az ellátás során biztosítandó étkezésekről
- a tájékoztatási kötelezettségekről
- a naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok összetételéről
- a tejtermékekre vonatkozó ajánlásról
- a sűritésre és zsíradék felhasználásra vonatkozó ajánlásról,
- a folyadékpótlásra vonatkozó ajánlásról,
- a tíz élelmezési napra vonatkozó ajánlásról,
- a magas zsírtartalmú nyersanyagokra vonatkozó ajánlásról,
- a közétkeztetésben biztosított étkezések sótartalmára vonatkozó ajánlásról,
- a felhasznált élelmiszerek, élelmiszercsoportok felhasználásának gyakoriságára vonatkozó ajánlásról,
- a kerülendő élelmiszerekről és élelmiszercsoportokról,

- a diétás étkeztetésről,
- a személyi feltételekről.

Az ajánlás mellékletei között található:

- a nyersanyag-kiszabási útmutató
- a változatossági útmutató számításának képlete,
- a korcsoportonként napi energiaszükséglet
- az adagolási útmutató
- a korcsoportonként ajánlott sómennyiség
- az élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások tíz ételmezési napra számítva.

A bentlakásos idők otthonában és a közétkeztetésben is biztosítani tudják az étkezést ezen csoportok részére (pl: diabeteses, laktóz-mentes)

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

- A Berentei Általános Művelődési Központ működteteti a Berentei Hóvirág Óvodát és az Alacskai tagóvodát. A berentei óvodából megközelíthető az iskola tornaterme, valamint az udvaron lévő műfüves pálya.

Az udvarok korszerű sportolásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközökkel is fel vannak szerelve. A gyerekek naponta legalább két órát a szabadban töltenek. A fedett teraszuk köszönhetően esős időben is tudnak egy-egy órát a szabadban tölteni.

- Az általános iskola szintén számos lehetőséget biztosít a sportolásra és mozgásra. A négy éve megépült műfüves pálya számos foci bajnokságnak adott már otthont. Az iskolai év végén megrendezésre kerülő Ifjúsági napok számos vetélkedőnek, versenynek ad teret.

- Lehetőségük van a diákoknak foci, karate, judo edzésekre járni.

- A község területén található horgásztó, amely gyönyörű környezetben helyezkedik el, szintén számos versenynek, programnak ad otthont. Évek óta megrendezésre kerül a Víz világnapja alkalmából egy vetélkedő, mely a környék több óvodájából csábítja ide a gyermekeket azon a napon.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön, a lakosságszám alapján az önkormányzat biztosítja_

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Családsegítést
- Nappali ellátást (Idősek Klubja)

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül a alábbiakat biztosítja a község:

- Tartós elhelyezést biztosító, ápolást gondozást nyújtó idősök otthona

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk köteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élete nagy részének a berentei Művelődési Központ ad helyet. A különböző kulturális műsorok, programok mellett az önképzés és önkifejezés fontos helyszíne. Különböző tanfolyamok, művészeti csoportok működnek az intézmény

keretében. De helyet ad a helyi egyesületeknek, kluboknak is. Az intézmény segíti a civil szervezetek működését, a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, városunk természeti értékeinek megismerését, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak bemutatását, a kézműves kultúra elsajátítását, a közösséget építő magatartásformák kialakítását. Az iskolában működő Teleház helyet biztosít az önművelődést, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvényeknek, nyilvános, közösségi Internet-hozzáférést biztosít az intézmény látogatói és a lakosság számára.

2013. évi rendezvények:

- 2013. február 2. Farsangi mulatság
- 2013. május 1. Majális
- 2013. augusztus 20. Államalapító Szent István király Ünnepe
- Mihály-napi vásár és tűzgyújtás
- Szüreti felvonulás és bál
- Adventi vásár, gyertyagyújtás
- Mikulás ünnepség
- Óév Búcsúztató Szilveszteri mulatság

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön önkéntes munka nincsen, mert a közfoglalkoztatottak minden feladatot ellátnak, amelyek egy esetleges adományosztáshoz, vagy egyéb munkához kapcsolódnak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A településen működik Berente Cigány Nemzetiségi Önkormányzata, mely megállapodás alapján együttműködik Berente Község Önkormányzatával. Az önkormányzat segítséget nyújt a nemzetiségi ülések megszervezéséhez, jegyzőkönyvek készítéséhez, közmeghallgatások és fórumok lebonyolításához. A magyarországi romák jelentős része él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a tartós munkanélküliség aránya a roma népesség között a legmagasabb	közfoglalkoztatási programokba történő bevonásuk
a roma lakosság körében komoly higiénés és egészségügyi problémák állnak fenn	komplex szűrőprogramok, tájékoztató fórumok szervezése az életkörülmények javítása érdekében
roma kultúra, hagyományok ismereteinek hiánya	nemzetiségi napok, rendezvények szervezése
mentális problémák a fiatalok és a felnőttek körében	felzárkóztató programok szervezése
munkanélküliségből adódó szegénység, eladósodás a romák körében	lakásfenntartási támogatás szolgáltatók felé történő utalása, ezzel is elősegítve a tartozások csökkentését

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A jövőbeni gazdaság, társadalom és politika fejlődése azon múlik, hogy a most felnövekvő gyerekek felnőttként mennyire lesznek boldogok, egészségesek, jól képzettek, mennyire érzik magukat biztonságban, mennyire lesz erős az önbizalmuk, önbecsülésük. Településünkön a törvény adta szociálpolitikai eszközökkel, valamint pályázati források segítségével próbáljuk a hátrányokat szűkíteni. A településen a helyi iskolában tanuló összes helyi és bejáró gyermek részére biztosítja az Önkormányzat az ingyenes étkezés lehetőségét.

A gerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. Településünkön a munkanélküliség megszüntetését és a munkaerő-piacra való visszaintegrálást segíti elő a nagyszámú közfoglalkoztatás.

A szegénység szempontjából a helyzet jelentős romlását mutatja a foglalkoztatás nélküli háztartásokban élő gyermekek száma.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, valamint munkaerő-piaci tényezők.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
----	-------------------------------------	--	---

2008	0	0	13
2009	0	0	23
2010	2	2	9
2011	4	4	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül *halmozottan hátrányos helyzetű* az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

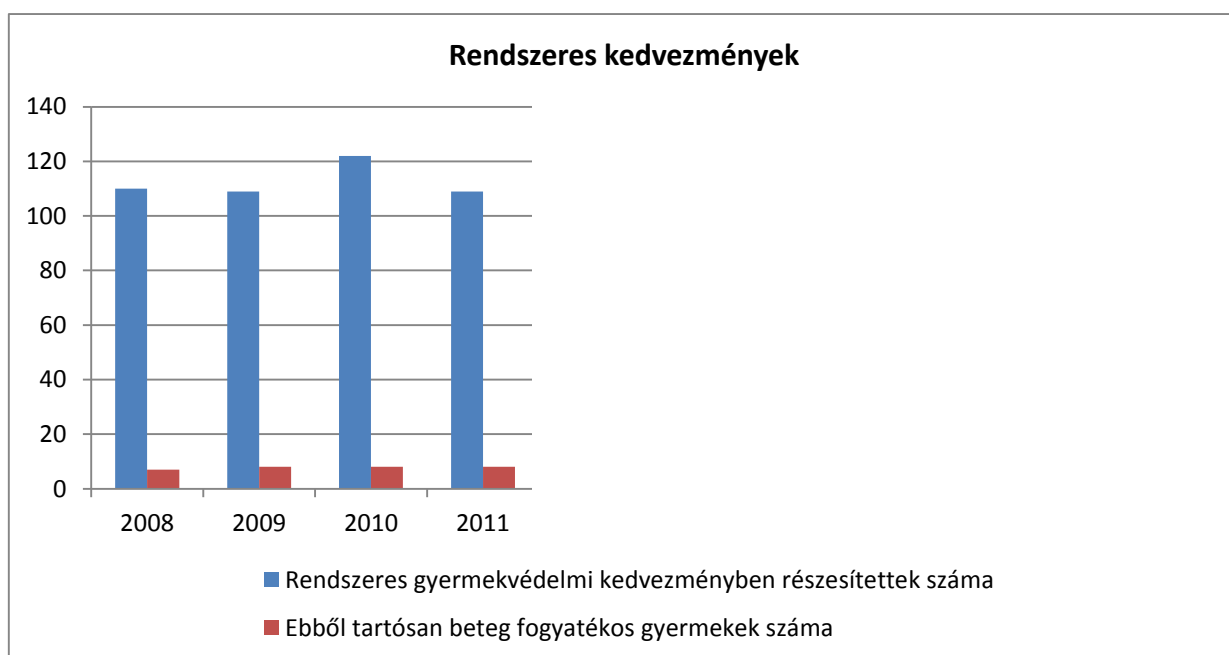
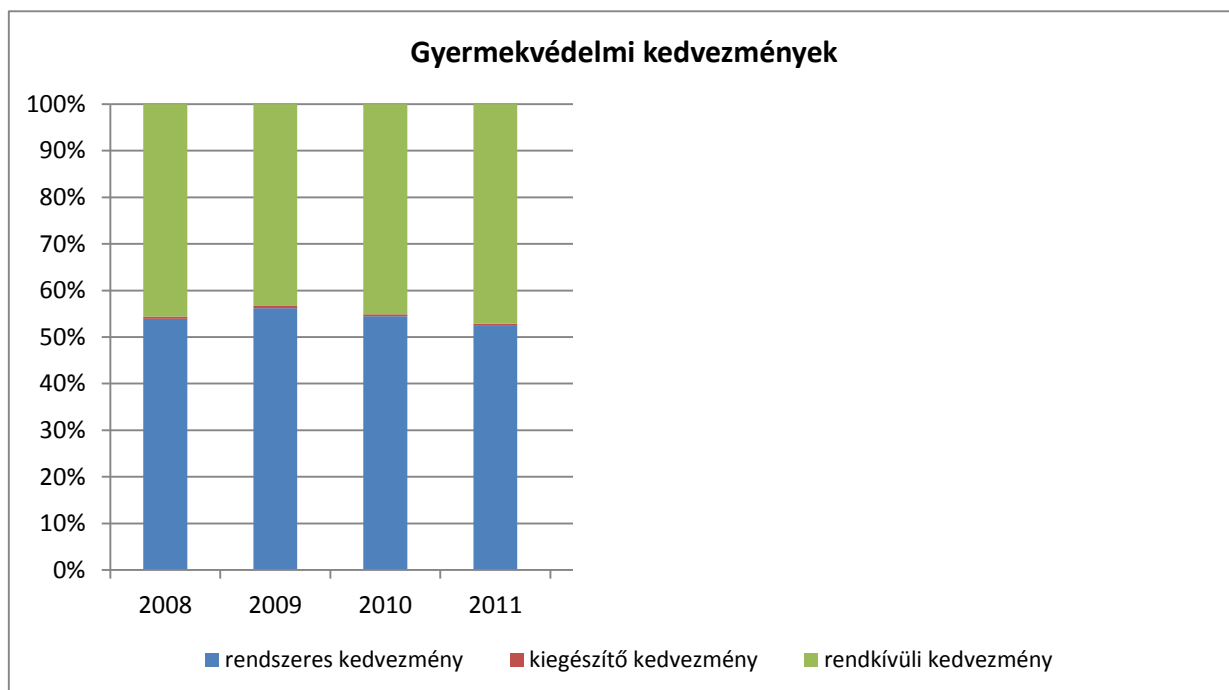
A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	110	7	1	1	93
2009	109	8	1	1	84
2010	122	8	1	1	101
2011	109	8	1	1	98

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2008. óta stagnál a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, ez adódik az elköltözések és bevándorlások számának egyenlőségéből.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A

jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaul rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,

részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Berente község területén a gyermekvédelmi és gyámügyi ellátásról szóló önkormányzati rendeletben ingyenesen biztosítja az óvodai ellátást, az iskolai ellátást minden gyerek részére függetlenül attól, hogy hova jár óvodába illetve iskolába. A középfokú és felsőfokú oktatásban részt vevőket is meghatározott összeggel, ösztöndíjjal támogatja.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Településünkön az Önkormányzat biztosítani tudja, mind az óvodáskorú, mind az iskoláskorú gyermekek ingyen étkeztetését az intézményekben, amelyet immár 2. éve kiterjesztett a nyári iskolai szünidő idejére is.

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
----	--	--	--	--	---	---

2008	43	132	0	132	0	175
2009	38	151	0	151	0	189
2010	50	139	0	139	0	189
2011	41	141	0	130	0	182

Forrás: intézményi adatok

A településen 2010 óta, az új képviselő testület megválasztása után ingyenessé tették az iskolai és óvodai étkeztést, így hozzájuttatva azokat a gyerekeket is a meleg ételhez akiknek otthon esetlegesen nem lenne rá lehetősége anyagi körülményeik miatt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg sem az óvodában, sem az iskolában nincsen egyéb állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezet településünkön nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók

jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja.

a) védőnői ellátás jellemzői

(pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, aki ellátja az óvoda és iskola védőnői feladatait is.

A védőnő először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti egy alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartják velük a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt az Egészségházban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség,

A védőnők feladatai közé tartozik:

- Várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- Tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- A gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnők – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	270
2009	1	272
2010	1	267
2011	1	259
2012	1	255

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	737	30	380
2009	0	755	30	374
2010	0	770	25	375

2011	0	790	28	364
2012	0	824	32	350

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön gyermekorvosi praxis nem található, az ellátást a háziorvos oldja meg. Számos szülő azonban a közeli nagyobb városokba hordja a gyermekét gyermek háziorvosokhoz. Jelenleg a legközelebbi sürgősségi gyermek ellátást az új szociális rendszernek köszönhetően a megyeszékhelyen található.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Településünkön bölcsődei ellátás, családi napközi nem található. Az óvodában már külön törvény és feltételek alapján felveszik a 2 és fél évet betöltött gyermeket is, amennyiben a szülő szociális alapon rászorul.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	2	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 h-tól 17 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	(4 hét)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát megállapodás alapján a Kazincbarcika és Térsége Többcélú Társulás látja el.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,

- a bíróság,

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Közüoktatási intézménytől leginkább a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák, és a passzív tanórai részvétel miatt érkeznek jelzések, illetve jeleztek súlyos szülői elhanyagolás miatt is. Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg. Jelenleg az iskolában és óvodában nagy problémát jelent a fejtetvesség, amely néhány családban jelentkezik és folyamatos a védekezés és beavatkozás ellene.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Szabadidős és szünidős programok a településen az iskola szervezi (5 hét nyári napközi, melyen számos érdekes programon és kiránduláson vesznek részt a gyerekek, megkönnyítve a szülők helyzetét), a közeli város strandján indult sport napközi, melynek során az egész napos ellátás és úszásoktatás valósult meg. A Kazincbarcika Városi Uszoda és Berente Község Önkormányzata között megállapodás része uszodai bérletek biztosítása, mely által lehetőséget kaphat az uszodai foglalkozások beépítésre a tantervbe.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül azoknál a családoknál, akiknél hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	13
2009	0	0	23
2010	2	2	9
2011	4	4	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Óvodánkban nem került még elutasításra gyermek, az 50 fős létszámba minden óvodáskorú gyermek belefér, szükség esetén az Önkormányzat lehetővé tenné a létszám megemelését.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	43	2	50	NA	43	0
2009	41	2	50	NA	38	0
2010	42	2	60	NA	50	0

2011	39	2	60	NA	41	0
2012	43	2	60	NA	45	0
2013	44	2	60	NA	44	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön egy Önkormányzati fenntartású óvoda van, de Alacska település óvodája tagóvodaként üzemel. Berentén 2 csoport működik, a tagóvodában pedig 1 csoport.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	58	81	139	46	33,1%
2011/2012	64	77	141	55	39,0%
2012/2013	54	71	125	51	40,8%
2013/2014	62	82	144	62	43,1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolások száma az elmúlt években növekvő tendenciát mutat, amely betudható a folyamatos bevándorlásoknak és a jelentős támogatásoknak melyeket a vidékről hozott gyermekek is megkaphatnak.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	22
2011/2012	4	4	8	0	0	0	2
2012/2013	4	4	8	0	0	0	2
2013/2014	4	4	8	0	0	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	23	100
2011/2012	19	100
2012/2013	15	100

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A település óvodájában a szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes.

Az általános iskolában az intézmény szakos ellátottsága óraadók alkalmazásával megoldott.

18 fő főállású és 4 fő óraadó dolgozik az intézményben.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	2	1
Szaktanítást végző tanítók száma	12	0
Szaktanítást végző tanárok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	1	0
Kisegítő személyzet	10	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	1482	1483	1474	1465	1433	NA	1472
8. évfolyam	–	–	1359	1577	1374	NA	1567
10. évfolyam	0	0	0	0	0	NA	0
Matematika							
6. évfolyam	1328	1498	1491	1486	1376	NA	1489
8. évfolyam	–	–	1424	1601	1525	NA	1612
10. évfolyam	0	0	0	0	0	NA	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Településünkön egy általános iskola működik, 8 osztállyal. A kompetencia mérések eredményei az elmúlt 3 évet figyelembe véve az országos átlagnál – a 2010. év 10. évfolyamának kivételével – valamivel alacsonyabbak szövegértésből és matematikából is.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte az oktatásban	speciális, felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások
a hátrányos helyzet, mint fogalom értelmezésének hiánya a szülők körében	bővebb tájékoztatás a fogalom értelmezése érdekében
HHH tanulók körében magas a szülők munkanélküliségének aránya	közfoglalkoztatási programokba történő foglalkoztatás, együttműködés a munkaügyi központokkal a felzárkóztatás érdekében
hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben	korai óvodai fejlesztő foglalkozásokba való bevonásuk

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

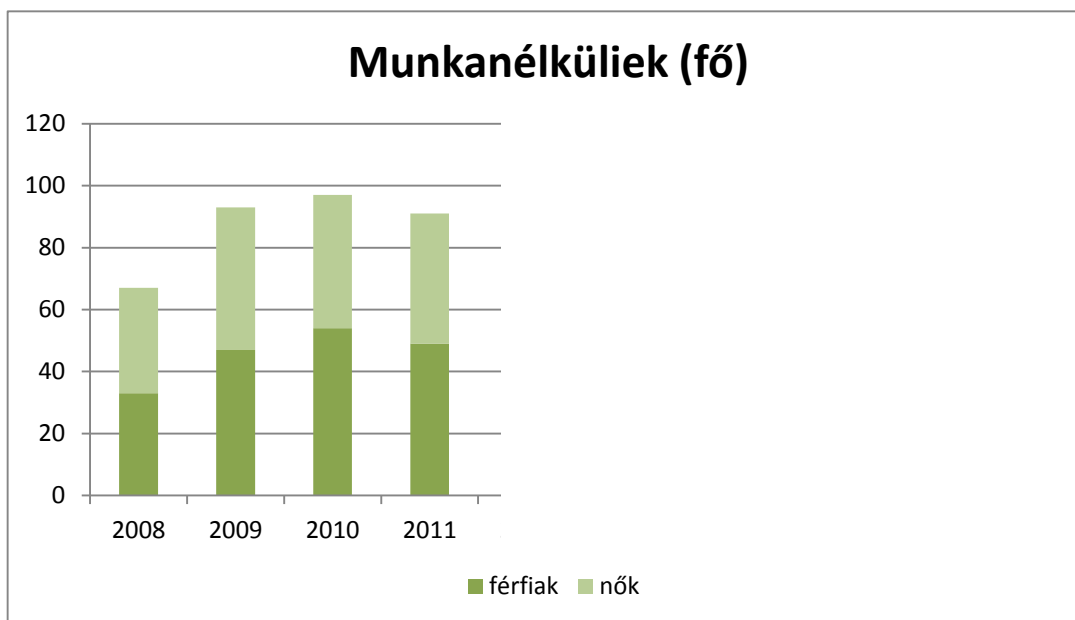
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	303	298	NA	NA	33	34
2009	310	298	NA	NA	47	46
2010	314	300	NA	NA	54	43
2011	315	303	NA	NA	49	42
2012	321	309	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről a Járási Munkaügyi Központ nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincs.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az iskolai végzettséget tekintve, egyre több gyermek teheti meg, hogy segítséggel vagy a nélkül felsőoktatásban részt vegyen, viszont az elhelyezkedési esélyük alacsony.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása óvodába és általános iskolában biztosított. Óvodánkban felvételt nyerhet a 2 és fél évet betöltött gyermek is, akinek az elhelyezése indokolt a szülők munkába állása miatt.

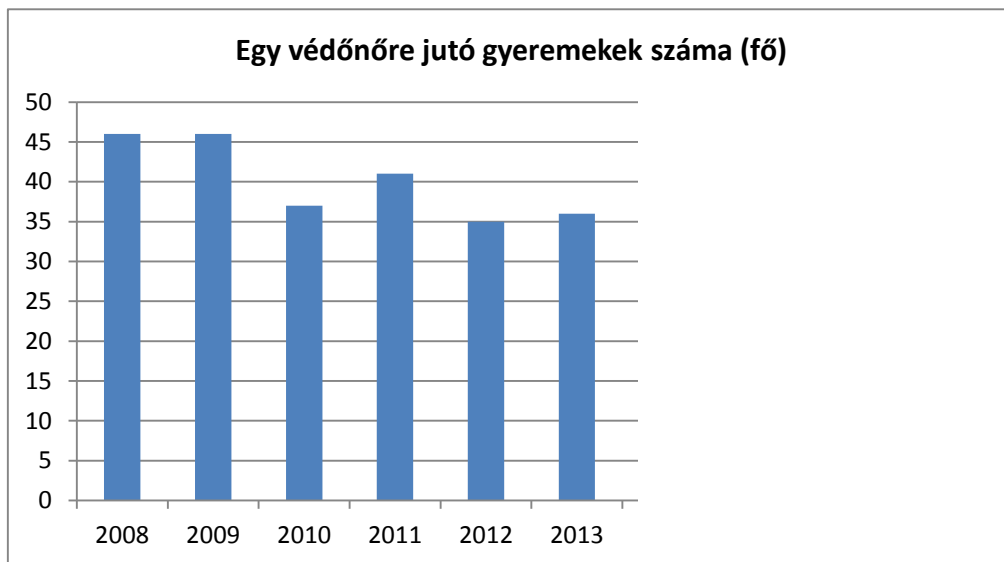
A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a környéken.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	46	46
2009	1	46	46
2010	1	37	37
2011	1	41	41
2012	1	35	35
2013	1	36	36

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a városban a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnő nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Településünkön eddig nem történt olyan eset, ahová a rendőrség segítségét kérték és bántalmazásról sincs számszerű adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások nincsenek településünkön és nem került sor még más anyaothtonba történő elhelyezésre sem.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Berente Képviselő –testületének tagjai között 1 tagja nő. Az önkormányzat 4 intézményéből háromnál női vezető áll, valamint az iskolában - melynek fenntartója az önkormányzat - szintén női vezető áll.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	7	0	na	na	25	5
2009	7	0	na	na	25	5
2010	7	0	na	na	25	5
2011	6	1	na	na	28	4
2012	6	1	na	na	28	4
2013	6	1	na	na	28	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

Berente községben a védőnő a kötelező feladatain túl alternatív programokkal segíti a berentei nőket

Baba- mama klubban:

- Anyatej fontossága,
- Köldök és bőrápolás,
- Levegőztetés és öltöztetés,
- Hozzátáplálás,
- Beszéd és mozgásfejlődés,
- Óvodára való felkészítés,
- Kortárs csoportokról.

A várandós és a baba-mama klub keretén belül különböző előadókat hívnak az adott érdeklődési köröknek megfelelően, valamint az édesanyák megoszthatják és megbeszélhetik egymással a tapasztalataikat.

Meghívott előadónk pl.:

- Tápszerekkel =Tápszer cégek,
- Homeopátia =Homeopátiás szakember,
- Mozgásfejlődéssel kapcsolatban=konduktort,
- Védőoltásokkal kapcsolatban = Háziorvosokat.

Évente egyszer megrendezésre kerül a Szoptatás Világnapja, ahol köszöntik az édesanyákat, és színes programok gazdagítják a napot.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermeküket egyedül nevelő nők munkavállalási helyzetük	gyermek napközbeni ellátásának megoldása (pl. nyári napközis táborok szervezése)
a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerő-piacra	tájékoztató fórumok szervezése, aktív kapcsolattartás a munkaügyi központtal a munkaerő-piaci pozíciójuk javítása érdekében
roma nők korai (gyakran felnőtt kor előtti) gyermekvállalása	felvilágosító programok a fogamzásgátlással kapcsolatban
családon belüli erőszak számának növekedése, feljelentés következményeitől való félelem	családsegítő szolgálat általi segítő támogatás, jogaik ismertetése
alultápláltság, higiénés problémák a roma nők és gyermekük körében	életvezetési, háztartási, tisztálkodási, táplálkozási tanácsok nyújtása, élelmiszer csomagok osztása

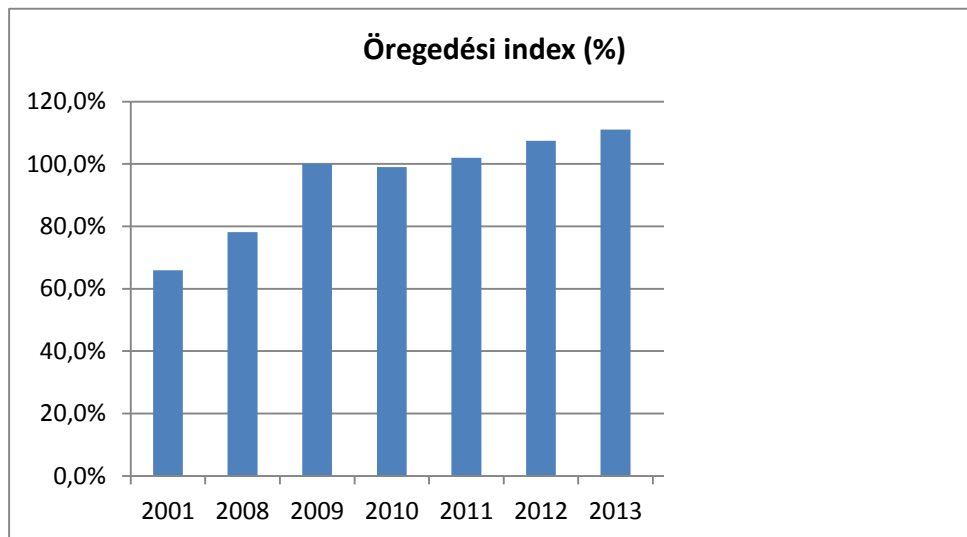
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	151	229	65,9%
2008	157	201	78,1%
2009	205	205	100,0%
2010	201	203	99,0%
2011	202	198	102,0%
2012	203	189	107,4%
2013	201	181	111,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

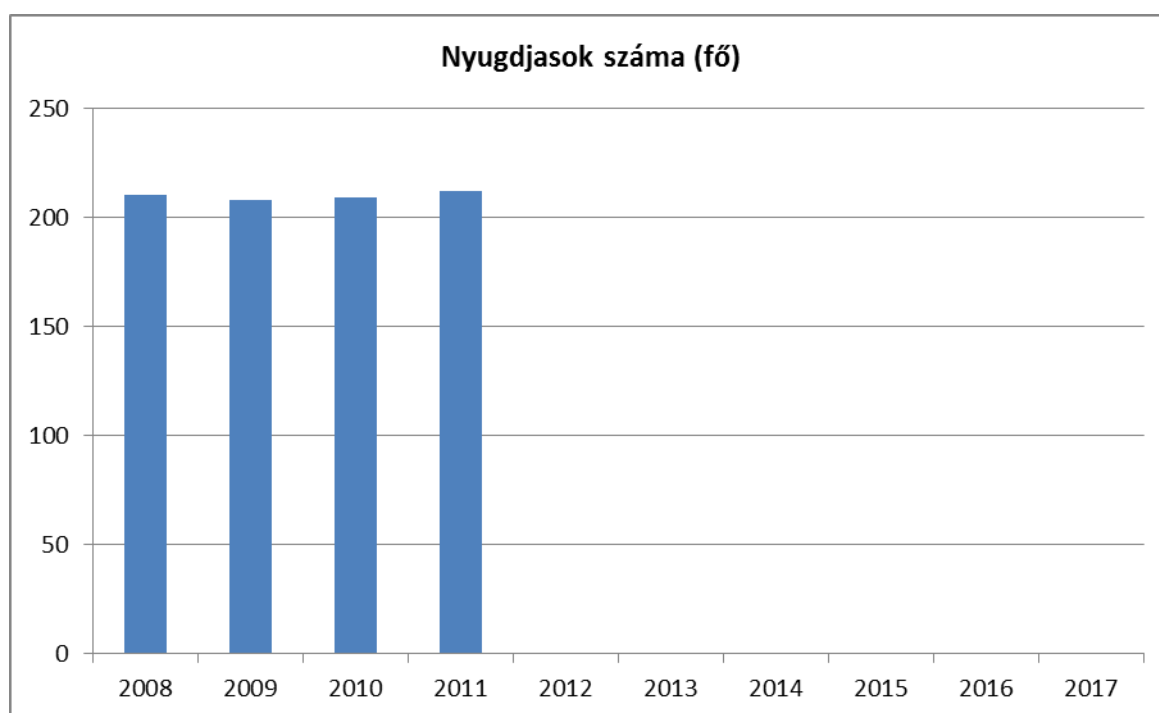

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Községünkben 100 feletti az index az utolsó években, tehát megállapítható, hogy túlsúlyban vannak a 65 év felettiak, vagyis idős a népességszerkezet, ezért az idősek tekintetében fokozottabb ellátásra van szükség, viszont szükség lenne a fiatalok idevonzására és helyben tartására.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	70	140	210
2009	70	138	208
2010	70	139	209
2011	68	144	212

Forrás: TeIR, KSH Tstar

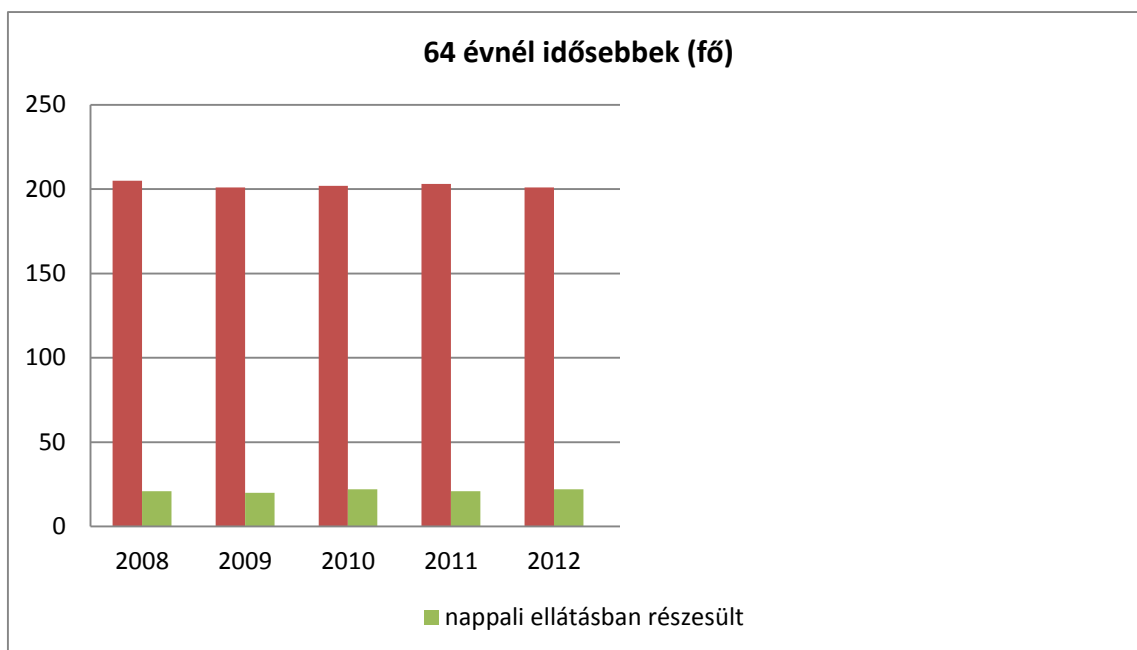
Községünkben a nyugdíjasok száma folyamatosan nő. Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít rájuk. Az Idősek Otthona alkalmazottai házi ellátás keretein belül látják el az otthon egyedül élő és segítségre szoruló embereket, valamint pénzbeli juttatásokkal is segíti a megélhetésüket.

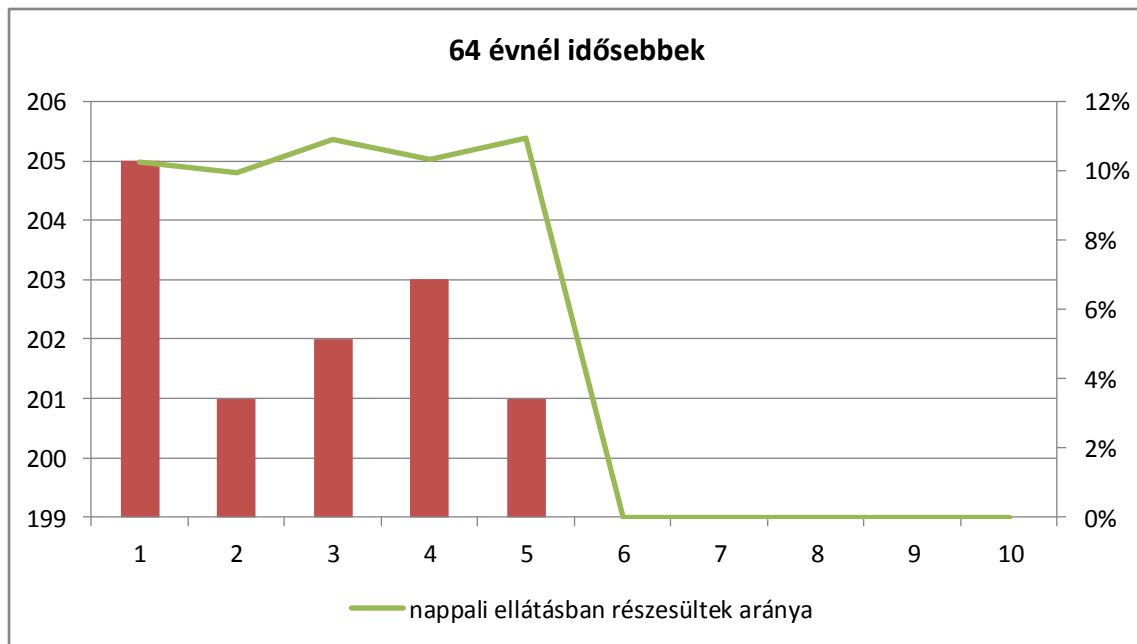
A támogatások mellett kulturális, szórakoztató programokkal biztosítják az aktív kikapcsolódásukat.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	205	21	10%
2009	201	20	10%
2010	202	22	11%
2011	203	21	10%
2012	201	22	11%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.
6. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.
7. Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Községünkben időskorúak járadékában részesülők nincsenek.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel is az egészségesek, az aktívak szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik, vagy családi vállalkozáson belül hasznosítja tudását.

b) *tevékeny időskor* (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Berentén 2006 óta működik az Idősök Klubja, amely ebben az évben csatlakozott az Életet az évekért szervezethez.

A Klub, amely közösségteremtő erején túl aktívan részt vesz a város életében, tagjai fellépői a városi rendezvényeknek, de Berente kulturális delegáltjai is a város megyei, országos bemutatkozásain.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	9	0	16	18	43
2009	8	0	12	15	35
2010	10	0	9	12	31
2011	16	0	14	13	43
2012	12	0	15	16	43
2013	15	0	12	9	36

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Tudomásunk szerint városunkban nincs jelen az idősök foglalkoztatásával kapcsolatos diszkrimináció.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősok egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen. Ezen kívül a településen működő Szent Borbála Idősok Otthonában számos szakellátással és egyéb ellátásokkal várják az idősoket és fiatalokat egyaránt.

A Szent Borbála Idősok Otthona az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

A szociális étkeztetés esetében

Napi egyszeri meleg étel főétkezésként történő biztosítása:

- elvitel lehetővé tételével,
- kiszállítással.

A nappali ellátás esetében

- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, szervezésének segítése.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Településünkön a nappali ellátásban részesülők aránya csökken, mert az itt élő nyugdíjasokat a tevékeny idősor jellemzi. Problémás, nehéz aktivizálni, kimozdítani őket a megszokott környezetükből.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel:

- elvitelének lehetővé tételével,
- lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

Idősek Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre.

A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

A bentlakásos ellátást nyújtó intézmény elsősorban az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek teljes körű ellátásáról gondoskodik. Az Idősek Otthonában azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolása, gondozása történik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen az idősek Otthona Konyhája, a Művelődési Ház, Könyvtár és az Otthonban működő nappali ellátó hely nyújtja, ahol az ingyenes internet-hozzáférés is biztosított.

A kulturális programok lebonyolításában tevékenyen részt vesz az Idősek Otthona, Életet az évekért szervezet, valamint a Művelődési Ház.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
----	------------------------	---------------------------	--------------------------------	---------------------	--	----------------------------	-----------------------------

	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	6	3	hetente 1x	12	hetente 1x	0
2009	0	4	2	hetente 1x	9	hetente 1x	0
2010	0	5	4	hetente 1x	11	hetente 1x	0
2011	0	5	2	hetente 1x	13	hetente 1x	0
2012	0	6	3	hetente 1x	12	hetente 1x	0
2013	0	3	2	hetente 1x	10	hetente 1x	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősek informatikai jártassága

Fontosa digitális írástudás fejlesztés idős korban is, ezért sikerült a tavalyi évben is megszervezni az idősek számára számítógép és internet oktatást, amelynek sikerén felbuzdulva az idei évben is szervezés alatt áll az oktatás.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	na	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!
2009	na	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!
2010	na	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!
2011	na	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!
2012	26	26	100,0%	26	100,0%
2013	50	35	70,0%	35	70,0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen a Szent Borbála Idősek Otthona, a Berentei Művelődési Ház és az Életet az évekért idősek klubja szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedülálló idősek számának növekedése	érdeklődési körükbe tartozó programok szervezése nappali ellátás keretében
naivitásuk miatt kiszolgáltatott helyzetben vannak a „trükkös” tolvajokkal szemben	tájékoztatások szervezése az idősek részére, fokozott rendőri felügyelet (körzeti megbízott bevonásával)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1. sz. tábla: Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	NA	0
2009	NA	0
2010	NA	0

2011	NA	0
2012	NA	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön nincs olyan személy, aki megváltozott munkaképességű személyek ellátásában vagy egészségkárosodott személyek szociális ellátásában részesülne.

7.1.2. sz. tábla: Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	NA	NA	NA
2009	NA	NA	NA
2010	NA	NA	NA
2011	NA	NA	NA
2012	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Jelenleg településünkön nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató, melynek oka a gazdasági válság következtében kialakult nehéz munkaerő-piaci helyzet.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településünkön a szociális keretek között biztosított étkezést, mint szociális alapszolgáltatást a fogyatékkal élő is igénybe vehetik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak a fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, az időskorúak járadékában, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

- Szent Borbála Idősek Otthona-akadálymentes
- Művelődési Ház – akadálymentes
- Polgármesteri Hivatal-részben akadálymentes
- Berentei Általános Iskola-részben akadálymentes

A település intézményeinél csak részben megoldott az akadálymentesítés.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.

A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényvel kell kiegészíteni

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés részben megoldott, hiszen e programok nagy része a Művelődési Házban realizálódik, melynek akadálymentesen megközelíthető.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a

tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön nincs lehetőség a speciális közlekedési megoldásokra és nem rendelkezik fogyatékosok nappali intézményével sem.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára	akadálymentesítés, különleges eszközök és feltételek biztosítása
településünkön nem megoldott a fogyatékosok foglalkoztatása	olyan pályázatok, alapítványok, valamint vállalkozók felkutatása, akik figyelmet fordítanak a fogyatékosok foglalkoztatására

akadályok a közlekedésben	a közterületek, közutak és középületek akadálymentesítése
---------------------------	---

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

A helyi önkormányzat számos alkalommal kinyilváníthatja azt, hogy számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek. Ilyen alkalmak lehetnek a fogyatékos személyek részére rendezett sportrendezvények, egészségügyi szűrések, kirándulások a támogató szolgálat segítségével, ha a helyi önkormányzat rendelkezik üdültetési lehetőséggel, akkor az üdültetésben való részvétel biztosítása, különféle akciók szervezése, amik egyben anyagi és természetbeni segítségnyújtást jelentenek. Fontos törekedni arra, hogy a helyi médiában rendszeresen jelenjenek meg a fogyatékos személyek sikereikkel és gondjaikkal, de semmiképpen, sem mint gyámoltott személyek.

.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön nincsenek civil szervezetek, alapítványok.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

- Római Katolikus Egyházközség
- Református Egyházközség
- Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

Egyházak Berentén

Berente Község területén a Református egyházközség és a Római Katolikus Egyházközség található meg. Önkormányzatunk kiváló és példaértékű kapcsolatot ápol mindkét egyházzal, jelentős anyagi és egyéb segítséget biztosít minden évben.

Nemzetiségi Önkormányzatunk

Berente Község területén egy nemzetiségi önkormányzat képviselteti magát. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. §-ában foglaltaknak megfelelően Berente Község Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal. Az együttműködési megállapodás értelmében az önkormányzat segítséget nyújt a nemzetiségek részére fórumok és közmeghallgatások megszervezéséhez, testületi ülések előkészítéséhez, jegyzőkönyvek megírásához. Támogatást nyújt továbbá a nemzetiségi önkormányzatok által szervezett népi jellegű rendezvények lebonyolításához, így biztosítva azt, hogy megismerhető váljanak a népi szokások.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten különböző erőforrásokkal támogatja a nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szervezetek munkáját, működését, mindemellett ezen szektorok is a közöttük levő hatékony kommunikációval, valamint az egyéni és közös feladatok megvalósításával mozdítják elő településünk fejlődését.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen minden egyes nemzetiségi önkormányzat közösségformáló programokat tart, pld. nemzetiségi napokat szerveznek. Mindemellett természetben is támogatja a rászorulókat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nincsenek civil szervezetek, alapítványok.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön nincsenek olyan for-profit szereplők, akik részt vesznek a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Berentei Közös Önkormányzati Hivatal	Kovács Klára
Szent Borbála Idősek Otthona	Márföldi Erzsébet
Berentei Község Önkormányzat Adósságrendezési, családgondozó szaktanácsadó	Kohut Amália

Berentei Általános Iskola	Gyenesné Kovács Enikő
Berentei Művelődési Ház	Tallósné Novák Irén

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Berente Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Berentei Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	- magas a munkanélküliség a romák körében - roma kultúra ismeretének hiánya, - roma gyermekek és nők higiénias problémája, alultápláltság	- közfoglalkoztatási programokba való bevonásuk - nemzetiségi rendezvények szervezése - élelmiszer csomagok osztása, életvezetési tanácsadás
Gyermekek	- hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben és iskolai oktatásban	- fejlesztő foglalkoztatásba való bevonás
Idősek	- naivitás, aktivitás hiánya	- érdeklődési körükbe tartozó programok szervezése, fokozott figyelem a rendőrség és a családsegítő részéről
Nők	- munkanélküliség, korai gyermekvállalása, higiénés problémák megléte a roma nők körében	- együttműködés a munkaügyi központtal, felvilágosítás jogaikról, lehetőségeikről

Fogyatékkal élők	- közintézmények, közterületek akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott - foglalkoztatási problémák	- pályázatok az akadálymentesítésre vonatkozóan, - kapcsolat felvétele vállalkozókkal, alapítványokkal
------------------	--	---

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont faktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Megállapítható, hogy az egészségügyi helyzet a hátrányos helyzetűek körében rossz. Magas a munkanélküliek aránya. Alacsony a foglalkoztatás. Alacsony iskolai végzettségük miatt nem rendelkeznek megfelelő alapképzettséggel. Alacsony jövedelmük miatt felhalmozódik a közüzemi szolgáltatók felé a tartozásuk.	Komplex program az egészségügyi helyzet, valamint az életkörülmények javítása érdekében. A hátrányos helyzetben lévők másodlagos munkaerő piacra való integrálása. Lakáshelyzet javítása a lakásfenntartási támogatás közvetlenül szolgáltatók részére történő utalással, ezzel is elősegítve a tartozások csökkentését.
Gyermekek	A hátrányos helyzetű gyerekek egyre nagyobb arányban vannak jelen az óvodában és az iskolában, melynek oka a szülők alacsony iskolai végzettsége és rossz anyagi helyzete.	Partnerkapcsolat kialakítása a szülőkkel, tájékoztatás a hátrányos helyzet pontos jelentésével kapcsolatban. Szocializáció.
Idősek	Gyakran válnak bűncselekmények áldozatává, idős korukból,	Tájékoztatás és megelőzés, rendőrségi együttműködés, nyilvánosság

	hiszékenységükből és abból kifolyólag, hogy egyedül élnek. Nem vesznek aktívan részt a helyi közéletben.	eszközeinek bővítése. Kulturális programok, kirándulások és idők napja szervezése.
Nők	Nehezebb a gyermeküket egyedül nevelő nők elhelyezkedése az elsődleges munkaerő-piacon. Gyakran válnak családon belüli erőszak áldozatává, ugyanakkor kevesen kérnek segítséget a rendőrségtől.	Pályázati lehetőségek felkutatása a munka világába történő visszavezetés céljából. Családsegítő szolgálat jelzőrendszerének megerősítése, tájékoztató fórumok, bűnmegelőzési programok megszervezése a településen.
Fogyatékkal élők	Akadályoztatva vannak a közintézményekbe való bejutás, valamint a közlekedés során. Hátrányos helyzetben vannak foglalkoztatás szempontjából.	Pályázatok figyelése az intézmények akadálymentesítésére, illetve a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására vonatkozóan.

A beavatkozások megvalósítói

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenrangúan vannak kezelve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, szellemi fejlődésének elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősök ne váljanak bűncselekmény áldozatává.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő-piacra történő visszatérését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életének megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romákra vonatkozó adatgyűjtések pontosítására törekvés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai következtében a számszerű adatok indikátorok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Minél pontosabb adatgyűjtések, felmérések elvégezhetősége a szükséges segítő, támogató lépések megtételére az esélyek javítására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Ez irányú egyeztetések a helyi nemzetiségi önkormányzat elnökével képviselő testületével, a megfelelő módszer megtalálása után, jelzés a jogalkotás irányába, közösen
Résztvevők és felelős	polgármester
Partnerek	Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2014.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	az érintett vezető rétegek folyamatos kapcsolattartása, egyeztetése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1. táblázat) 11 %-os a munkanélküliség melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni. Ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerő piacon való későbbi elhelyezkedésüket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hosszútávra lebontva jelentős csökkenést kell elérni
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyi adottságok feltérképezése pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra új munkahelyek létrehozása és megtartása
Résztvevők és felelős	polgármester
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2015.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	csökken a munkanélküliek száma munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte

Intézkedés címe:	A HHH gyermekek számának felmérése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Véleményünk szerint nem pontos az adat a HHH gyermekek számáról. Egy pontos adatbázis elkészítésével lehetőségünk lenne további támogatások nyújtására az arra rászorulóknak helyzetük javítása céljából.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: szülők tájékoztatása Középtávú: Adatgyűjtés Hosszú távú: naprakész információk megléte a HHH gyermekek számáról, további támogatások nyújtása az arra rászorulóknak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülők tájékoztatása- folyamatos nyilatkozatok kérése iskolai végzettségükről folyamatos adatok gyűjtése-1 éven belül (2014) adatbázis készítése 2 éven belül)
Résztvevők és felelős	Résztvevők: felzárkóztatásra szoruló HHH tanulók, Felelős: Berentei Általános Iskola és Óvoda
Partnerek	Berentei Általános Iskola és Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	2015.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HHH gyermekekről pontos adat további szociális szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a HHH gyermekeket nevelő családok adatbázis megléte
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: érdektelenség a foglalkozások iránt, Csökkentésük eszközei: a tanulók informálása a foglalkozásokról
Szükséges erőforrások	szakemberek megléte, önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	A nőket érintő családon belüli erőszak
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A családon belüli erőszak számának növekedése jellemző településünkön, azonban kevesen fordulnak segítségért.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: adatgyűjtés Középtávú: felvilágosító programok Hosszú távú: együttműködés a családsegítő szolgálattal és a rendőrséggel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fórumok szervezése, a nők jogainak ismertetése
Részrtvevők és felelős	Rendőrség
Partnerek	Rendőrség, Körzeti megbízott
Határidő(k) pontokba szedve	2016.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati adatok, rendőrség adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdektelenség a fórumok iránt, Csökkentésük eszközei: széleskörű informálás
Szükséges erőforrások	technikai háttér szakemberek megléte

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élő személyek hátrányos helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű személyek hátrányos helyzetének oka, hogy településünkön jelenleg nincs lehetőség a foglalkoztatásukra, valamint akadályoztatva vannak ügyeik intézése során.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú: adatgyűjtés Közép távú: pályázatok figyelése Hosszú távú: a probléma teljes körű feltárása, megoldása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Folyamatos adatgyűjtés, pályázatfigyelés, vállalkozók megkeresése.
Résztvevők és felelős	Berente Község Önkormányzata, intézmények
Partnerek	Berente Község Önkormányzata, intézmények, vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	2017.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: nem kerül kiírásra megfelelő pályázat vagy nem nyer a benyújtott pályázat, Csökkentésük eszközei: megfelelő pályázatok benyújtása
Szükséges erőforrások	Humán, technika

Intézkedés címe:	Az időseket érintő bűncselekmények megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Célunk, hogy csökkentsük városunkban az idős korosztály ellen elkövetett bűncselekményeket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Szeretnénk, ha községünkben olyan lenne a közbiztonság, amely mellett az idős embereknek nem kellene aggódniuk, hogy bűncselekmény áldozatává válnak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága.
Részrtvevők és felelős	Rendőrség
Partnerek	Rendőrség, körzeti megbízott
Határidő(k) pontokba szedve	2015.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok, TEIR, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: az időseket fenyegető bűncselekmények, Csökkentésük eszközei: együttműködés a rendőrséggel
Szükséges erőforrások	Rendőrség mozgósítása technikai feltételek jelzőrendszer

Intézkedés címe:	Eladósodás problémájának kezelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön magas a munkanélküliségből, szegénységből adódó eladósodás a romák körében.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Csökkenteni illetve megszüntetni az eladósodást.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Figyelemfelhívás, tájékoztatás, lakásfenntartási támogatás szolgáltatók felé történő utalása.
Résztvevők és felelős	Berente Község Önkormányzata, intézmények
Partnerek	Berente Község Önkormányzata, intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2017.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok, TEIR, KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: jövedelem csökkenése, Csökkentésük eszközei: közfoglalkoztatás szervezése
Szükséges erőforrások	Technikai, humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Munkanélküliség csökkentése a nők körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Csökkenteni kívánjuk a nők körében a településünkön a munkanélküliséget
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Kevesebb legyen a nők körében a munkanélküliség
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatásba való bevonás, kapcsolattartás a munkaügyi központtal.
Résztvevők és felelős	Berente Község Önkormányzata, Munkaügyi Központ
Partnerek	Berente Község Önkormányzata, Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2017.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati adatok, TEIR KSH
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdektelenség a nők részéről, Csökkentésük eszközei: a munkanélküli nők széles körű informálása
Szükséges erőforrások	technikai feltételek szakemberek

Intézkedés címe:	Idős emberek aktivitásának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idős korukból adódóan nehezen vonhatók be a helyi közélet eseményeibe.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Célunk, hogy az idősek minél több időt töltsenek társaságban.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Klubfoglalkozásokon való részvétel, közös érdeklődésű idősek összeismertetése.
Résztvevők és felelős	Berente Község Önkormányzata, intézmények
Partnerek	Berente Község Önkormányzata, intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2014.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati, intézményi adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdektelenség, Csökkentésük eszközei: széleskörű információnyújtás
Szükséges erőforrások	Technikai feltételek emberi erőforrások bevonása önkéntesek bevonása

Intézkedés címe:	Roma lakosság életkörülményeinek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma lakosság körében alapvető problémák jelennek meg a táplálkozás, egészségmegőrzés és higiénia területén.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Roma lakosság felzárkóztatása, életkörülményeik javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Komplex szűrőprogramok, tájékoztató fórumok szervezése, életvezetési tanácsadás
Résztvevők és felelős	Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
Partnerek	Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2015.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdektelenség a fórumokon, programokon Csökkentésük eszközei: széleskörű informálás
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	A halmozottan hátrányos helyzet fogalmának megismertetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülők körében nem tiszta fogalom, hogy mit is jelent a halmozottan hátrányos helyzet.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú: fogalom ismertetése Középtávú: adatok pontosítása Hosszú távú: minden arra jogosult hozzájut az őt megillető kedvezményekhez
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztató fórumok szervezése, felvilágosítás a közigazgatási ügyintézés során.
Résztvevők és felelős	Berente Község Önkormányzata
Partnerek	Berente Község Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	2014.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érdektelenség Csökkentésük eszközei: széleskörű információszolgáltatás
Szükséges erőforrások	Humán, technikai

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Romákra vonatkozó adatgyűjtések pontosítására törekvés	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai következtében a számszerű adatok indikátorok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget	Minél pontosabb adatgyűjtések, felmérések elvégezhetősége a szükséges segítő, támogató lépések megtételére az esélyek javítására		Ez irányú egyeztetések a helyi nemzetiségi önkormányzat elnökével képviselő testületével, a megfelelő módszer megtalálása után, jelzés a jogalkotás	polgármester	2014.12.31.	önkormányzati adatok	az érintett vezető rétegek folyamatos kapcsolattartása, egyeztetése	Pontosabb adatokból pontosabb kép látható. Sok esetben jelenleg a rendelkezésre álló adatok nem a valós képet tárják sajnálatosan elénk

					irányába, közösén					
2	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1 táblázat) 13,5 %-os a munkanélküliség melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni. Ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerő piacon való későbbi elhelyezkedésüket.	Rövidtávú: 2 év múlva 11,5%ról 10,0 % legyen Középtávú: 5 év múlva még nagyobb csökkenés Hosszú távú: 10 év múlva még nagyobb csökkenés		helyi adottságok feltérképezése pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra új munkahelyek létrehozása és megtartása	polgármester	2015.12.31.	csökken a munkanélküliek száma munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható
3	Eladósodás problémájának kezelése	Településünkön magas a munkanélküliségből, szegénységből adódó eladósodás a romák körében.	Csökkenteni illetve megszüntetni az eladósodást.		Figyelemfelhívás, tájékoztatás, lakásfenntartási támogatás szolgáltatók felé történő utalása.		2017.12.31.	Önkormányzati adatok, TEIR, KSH	Technikai, humán, pénzügyi	Hosszú távon hasznos lehet mert az eladósodás elkerülésével nem romlanának az érintett egyének

										megélhetési esélyei, nem válnának esetlegesen hajléktalanná.
4	Roma lakosság élethelyzetének javítása	A roma lakosság körében alapvető problémák jelennek meg a táplálkozás, egészségmegőrzés és higiénia területén.	Roma lakosság felzárkóztatása, élethelyzeteik javítása		Komplex szűrőprogramo k, tájékoztató fórumok szervezése, életvezetési tanácsadás		2015.12.31.	önkormányzati adatok	humán, pénzügyi	Megvalósítható , ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	A HHH gyermekek számának felmérése	Véleményünk szerint nem pontos az adat a HHH gyermekek számáról. Egy pontos adatbázis elkészítésével lehetőségünk lenne további támogatások nyújtására az arra rászorulóknak helyzetük javítása céljából.	Rövidtávú: szülők tájékoztatása Középtávú: Adatg yűjtés Hosszú távú: naprakész információk megléte a HHH gyermekek számáról, további támogatások nyújtása az arra rászorulóknak		Rendszeres gyermekvédelm i kedvezménybe n részesülő szülők tájékoztatása- folyamatos nyilatkozatok kérése iskolai végzettségükről folyamatos adatok gyűjtése-1 éven	polgármester	2015.12.31.	HHH gyermekről pontos adat további szociális szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a HHH gyermekeket nevelő családok adatbázis megléte önkormányzati adatok, helyi	szakembere k megléte, önkormány zati forrás	Folyamatos adatgyűjtés, esélyegyenlősé g biztosítása további támogatások biztosításával az arra rászorulóknak Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
---	---	--	--	--	--	--------------	-------------	---	--	--

					belül (2014) adatbázis készítése 2 éven belül)			adatgyűjtés		
2	A halmozottan hátrányos helyzet fogalmának megismertetése	A szülők körében nem tiszta fogalom, hogyan mit is jelent a halmozottan hátrányos helyzet.	Rövid távú: fogalom ismertetése Középtávú: adatok pontosítása Hosszú távú: minden arra jogosult hozzájut az őt megillető kedvezményekhez		Tájékoztató fórumok szervezése, felvilágosítás a közigazgatási ügyintézés során.		2014.12.31.	Önkormányzati adatok	Humán, technikai	Hosszú távon minden érintett részére előnyös lehet.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nőket érintő családon belüli erőszak	A családon belüli erőszak számának növekedése jellemző településünkön, azonban kevesen fordulnak segítségért.	Rövidtávú: adatgyűjtés Középtávú: felvilágosító programok Hosszú távú: együttműködés a családsegítő szolgálattal és a rendőrséggel		Fórumok szervezése, a nők jogainak ismertetése	polgármester	2016.12.31.	önkormányzati adatok, rendőrség adatai	technikai háttér szakembere k megléte	Csökken a nők bántalmazása.
2	Munkanélkülis ég csökkentése	Csökkenteni kívánjuk a nők	Kevesebb legyen a nők körében a		Közfoglalkoztat ásba való		2017.12.31.	önkormányzati adatok, TEIR	technikai feltételek	Hosszú távon hasznos lehet

	a nők körében	körében a településünkön a munkanélküliséget	munkanélküliség.		bevonás, kapcsolattartás a munkaügyi központtal.			KSH	szakemberek	mert javítaná a településen élő nők anyagi helyzetét.
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	Az időseket érintő bűncselekmények megelőzése	Célunk hogy csökkentsük városunkban az idős korosztály ellen elkövetett bűncselekményeket	Szeretnénk ha városunkban olyan lenne a közbiztonság, amely mellett az idős embereknek nem kellene aggódniuk, hogy bűncselekmény áldozatává válnak		Rendőrség fokozott járőrözése veszély esetén riaszthatósága.		2015.12.31.	Önkormányzati adatok, TEIR,KSH	Rendőrség mozgósítás a technikai feltételek önkéntesek bevonása	Hosszú távon eredményes lehet, mert csökkenne a bűncselekmények száma.
2	Idős emberek aktivitásának növelése	Idős korukból adódóan nehezen vonhatók be a helyi közélet eseményeibe.	Célunk, hogy az idősök minél több időt töltsenek társaságban.		Klubfoglalkozásokon való részvétel, közös érdeklődésű idősök összeismertetése.		2014.12.31.	önkormányzati, intézményi adatok	Technikai feltételek emberi erőforrások bevonása önkéntesek bevonása	Hosszú távon hasznos lehet mert az idős emberek a nyugdíjas éveiket nem magányosan töltenék, hanem barátok között.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékkal	A fogyatékkal élő	Rövid távú:		Folyamatos		2017.12.31.	önkormányzati	Humán,	Hosszú távon

	élő személyek hátrányos helyzetének javítása	és megváltozott munkaképességű személyek hátrányos helyzetének oka, hogyan településünkön jelenleg nincs lehetőség a foglalkoztatásukra, valamint akadályoztatva vannak ügyeik intézése során.	adatgyűjtés Közép távú: pályázatok figyelése Hosszú távú: a probléma teljes körű feltárása, megoldása		adatgyűjtés, pályázatfigyelé s, vállalkozók megkeresése.					technikai	biztosítva lesz a fogyatékkal élők foglalkoztatása , valamint közlekedése.
--	---	---	---	--	---	--	--	--	--	-----------	---

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

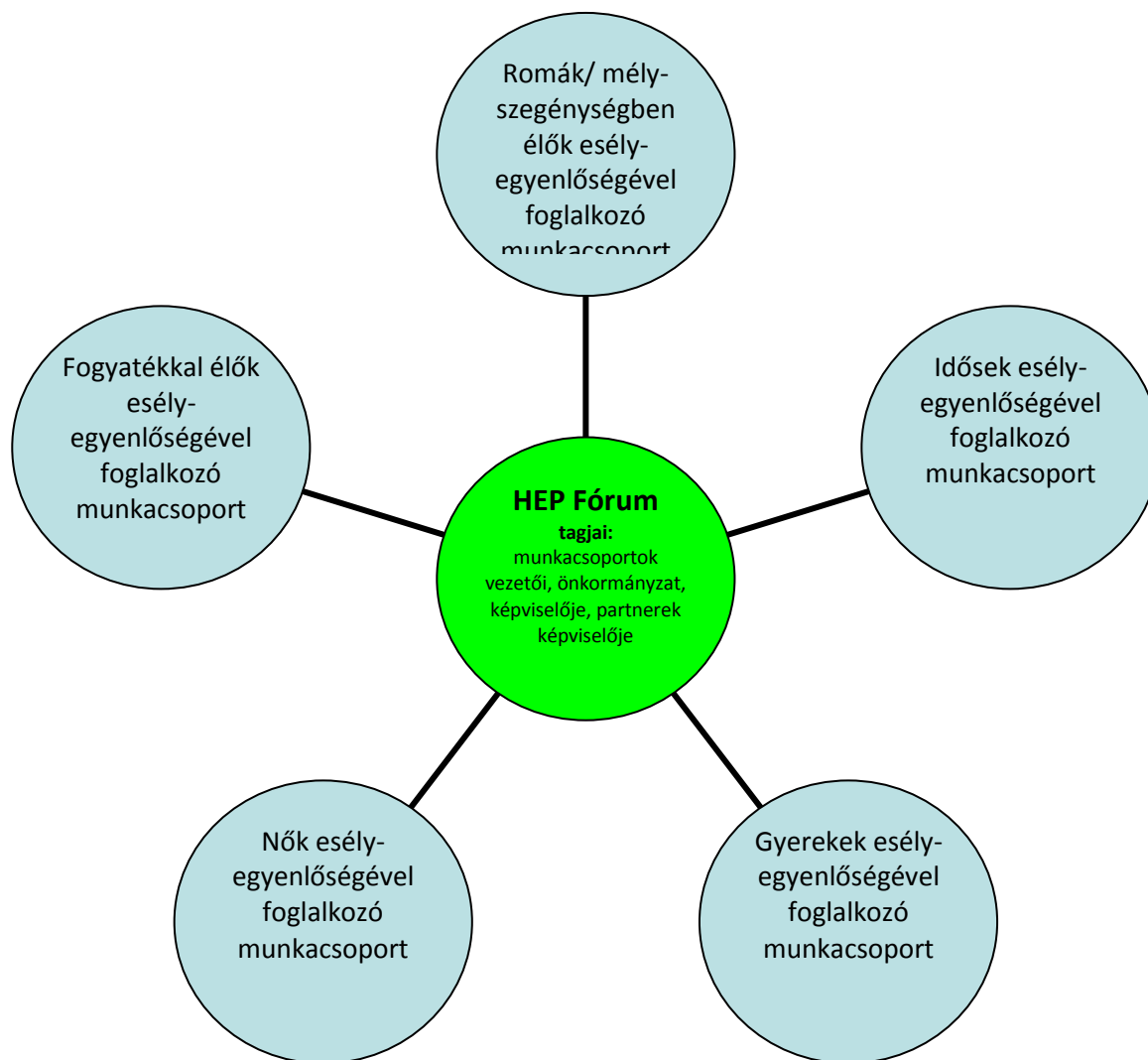
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja,

hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Kovács Klára felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétfévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Berente község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Berente község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 433/2013.(XI.14.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1db Helyi Esélyegyenlőségi Terv

Dátum: 2013. november 14.

Aláírás